

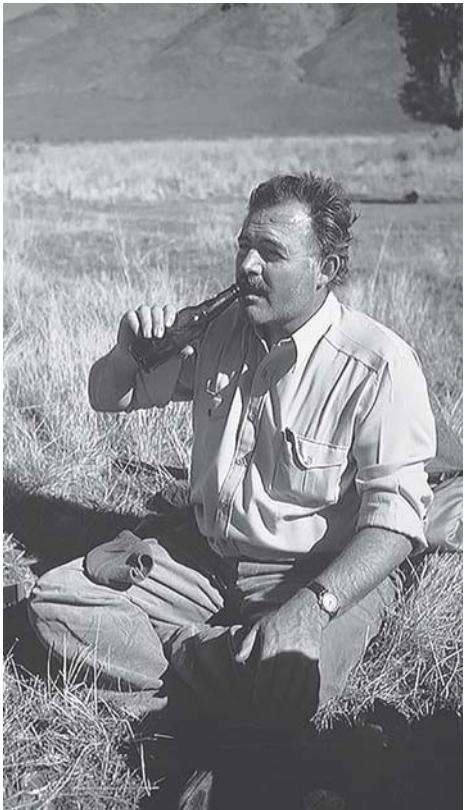
ლიტერატური გაფესი

№18 (322) 30 სექტემბერი - 13 ოქტომბერი 2022

გამოცემის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკევისით

ფასი 80 თერი

ზაალ სამადაშვილი

ცხოვრების ხეზურები

ცხოვრების მეგზურებად ისეთი მაგარი მოთხოვნები რომ გექცნენ, როგორებიც უილიამ ფოლკნერის „ძიაბილი“, გაბრიელ გარსია მარკესის „პოლკოვნიკს არავინ სწერს“ და გურამ გეგეშიძის „შურისძიებაა“, შენი გემოვნების ჩამოყალიბებაში მონაწილეობა უნდა ჰქონდეთ მიღებული:

ფათერაკებს — მსუბუქებსა და მძიმებს, თავსგადახდენილებს ადრეული ბავშვობიდან გვიან მონიფულობამდე;

სმას — ყმანვილკაცობიდან ჭარმაგობამდე, ღროდადრო გაბმით;

კითხვას — ჯერ განუჩრჩევლად ყველაფრის, მერე შერჩევით და მერე შერჩეულებიდან რამდენიმეს ამოჩებით;

მუსიკის მოსმენას — წიგნების კითხვის მსგავსი განწყობით და თანმიმდევრობით, ძველქუჩჩებში ხეტიალისას ფანჯრებიდან გაგონილი გამების, ეტიუდების და სონატინების ჩათვლით;

ნახატების თვალიერებას — დაწყებულს „მაუგლის“ ილუსტრაციებით, გაგრძელებულს ცნობილი ტილოების კედლებზე გაკრული რეპროდუქციებით, მუზეუმებსა და სამხატვრო გალერეებში ფეხის შედგმამდე;

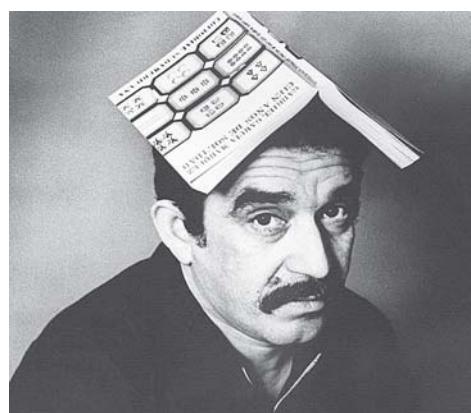
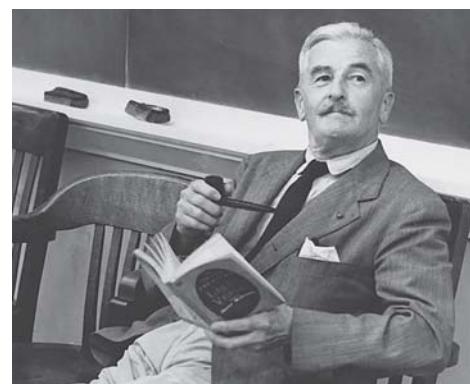
ნეორეალისტური ფილმების და იმავე ეპოქის ვესტერნების ყურებას ძველი დროს კინოთეატრებში;

საყვედურებს და შენიშვნებს, სამართლიანებს და უსამართლოებს — კეთილისმყოფლებისა და აზრის დათრგუნვის მოსურნებისგან;

დამარცხებებს სირთულეებთან შეტიდებისას — გამოწვეულებს საკუთარი შესაძლებლობების შეუფასებლობით;

სიზმრებს — რამდენიმე საათით მაინც რომ რჩებოდნენ მეხსიერებაში; მეგობრობას — შეზე უკეთეს ადამიანებთან და მარტობასთან...

//

რუსულან რუსაძე

ზაფხულის სვინგი

ცოცხლებზე ან ცუდს ამბობენ ან არაფერს.

ჩაილაპარაკა თინიამ და აბრეშუმის პარკს მზის შუქზე გახედა, თითქოს ჭუპრის დალანდფვას ცდილობდა. აივანზე ფეხმორთხმით იჯდა და გაბზარულ გობში ქათქათა, წელგამოყვანილ ვალებს ფაქიზად ალაგებდა. გვიმრის სხელი კონები უფრო კოხტად რომ დამეწყო, ამდენი დომფალა არ გამორეოდა, გაიფიქრა. ერთიც რომ იპოვონ ტომარაში, ის ფასი აღარ ექნება, რაც გუმანში მქონდა და ამდენი ჯაფა წყალში ჩამეყრებაო. ისე, მაინც დამაინც არც მინდვრის ცოცხმა გაამართლა, გაისად გვირილის ლეროები უნდა უცადო, იქნებ ცახიდან პარკის გამოკრეფაც უფრო გამიადვილდეს და ნატერებიც ნაკლებად დაემჩნესო.

პარკის წმენდისას ნაპერტყული ისე მჭიდროდ დაეხვია საჩვენებელ თითზე, ფრჩხილს ისიფერი დასდებოდა. ხელი გაითავისულა, სისხლი ამოძრავდა და უნებლივდ ძველი ამბავი გაახსენდა — მანკუნიტებმა ახალშობილი რომ გაგუდეს, ყანაში დაფლეს და მერე თავი იმართლეს, მკაფარი დაიბადა და მეზობლები იჩემებდნენ, იმ ღამეს ბავშვის ტირილი გვესმოდა და ბებიაქალმაც კუტიკარიდან მალულად დატოვა იქაურობაო. ჯერ კიდევ ახალმოლოგინებული, უნლოვანი ქალიშვილი ქალაქში გაამნესეს ფურნები სამუშაოდ და ვითომ არაფერი — ისე გააგრძელეს ცხოვრება. სოფლის ბავშვებს მანკუნიტებმის მეჩერი ღობიდან თავამოყოფილი ყვაილების დაკრეფა სასტიკად ეკრძალებოდათ, ხოლო თუ ძროხა სისხლიან ძეგლი მოიწველიდა, იმ უხსენებლების ბალახს წაატანდა პირსო, იტყვოდნენ.

თინია ფიქრის კვალს მიჰყვა და მიხვდა, რომ სინამდვილეში უსიცოცხლო, ისიფერმა თითმა კი არ გაახსენა ის საზარელი ამბავი, არამედ ღვინისფერმა ნიშანმა საცვლის უბეზე, დილაუთენია რომ ნაუხდინა გუნება. თუ ჯის მტრედებიან ჭიშკართან მომტლინებითათვის ახლა უკვე დარწმუნებით შეეძლო ეთქვა, რომ თხაკალიერების რძლის შელოცვა წყალი იყო, ყოველ შემთხვევაში ზღვის მოქცევამდე მაინც. ერთი კვირითაც რომ გადამცდენოდა, იქნებ დღეს არც ეზოს მოთიქ...

ვის, თავლის გამოსუფთავების ან სხვა დაგვიანებული საქმის გამო გავწყომოდი ტიტეს და ძველებურად მეტევა — თუ ჩემი ბიჭი ხარ, ასე და ასე ქენი, თუ ჩემი ტიტიკო ხარ-მეთქი...

მანკუნიტების ამბისგან გონება რომ გადაეწმინდა, მტკიცედ გადაწყვიტა, აბრეშუმის ფულით აუცილებლად ორივე წავალთ ექიმთან და იქნებ წლევანდელ მოსავალშიეს ამდენი დომფალაც სასიკეთო ამბის მასარობელი უფრო იყოს, ვიდრე წუნისა და გაუფასურებისო. შავი ჩხარი და უსაშველო ჩვენს მტერს და მოშურნეს, ან სულაც ქარს და ნიავსო. ბედისნერის სამხილებთან შეთამაშებას თინია იმის მერე ფრთხილობდა, რაც საკვირაო წირვისას ტიტეს მხარზე ჩამოლვრილი თაფლის წვეთი მხოლოდ იმის ნიშანი აღმოჩნდა, რომ გუმბათის სიღრმეში, ღვთისმშობლის კალთის კიდეზე ფუტკრებს ფიჭა გაეკეთებინათ და ცვილის დამძიმებული უჯრები ტებილ სითხეს ვეღარიკავებდა. მრევლია მონამე: როდესაც მლვდელმა ტიტეს თავზე ხელი დაადო, ყბა ააცახცა ასა და მთრთოლარე ხმით უთხრა, ღმერთს ჰყვარებიხარ, თინამ გულუბრყვილოდ იკითხა, მამაო, ნეტა, ცაცხვისაა თუ აკაციისო, ქმარს თაფლის ნაღვენთი ჩამოსწმინდა და თითი გაილოკა.

მეხსიერების კავანათში გაბმული უსიამოვნო ამბებისგან თავდასალნევად თინამ თვალები მოიფშვინტა და სმამალლა ამოიხვენება — აბრეშუმის ჭია პარკის ახვევას რომ დაიწყებს და დღედალამ უწყვეტი ძაფით ქსოვს, მეც იქამდე ვერ დავისნი ხოლმე ფიქრისგან თავს, სანამ ჩემს დარღმი ჭუპრივით არ გამოვეხვევი. მთელი დღის საფიქრალი ძილში ჩამყვება, სიზმრიდან კიდევ ცხადში გადმოინაცვლებს და სადღაა ის სილალე, ქალიშვილობაში რომ ვიცოდი. ისე, მაინც რა არის ცხოვრება, მოელი ზაფხული თავისა მეტარგული ვშრომბა, მაგრამ აბრეშუმის გზას ის ქალები გავდივართ, ვისაც შტაპელის კაბები ვერ გაგვიხ...

ქვენა ქარმა ფიქრისგან გამოაფხიზდა — მაქმანის ფარდაზე შავად დანინნკულული, ცისფერი ღარე შეინარჩუნა.

///

XII-XIII

ნიგნის” — „პინოქიოს თავვადასავლის” — უცხოენოვანი გამოცემა და მიუხედავად იმისა, რომ ზღაპრებით გატაცების ასაკ-იდან კაიხნის გამოსული გახლდით, დიდი ინტერესით წავიკითხე. როგორც მასსოცეს, დიდადაც ვისიამოვნე, თუმცა შედარებისას (შეუძლებელია, ეს სურვილი არ გამჩენილია) უპირატესობა კედლის ღუმელთან მოსმენილს მივანიჭო...

დღეების ან თვეების არა, წლების გასვლის შემდეგ ასეთი აზრიც კი დამტკადა, ხომ არ აჯობებდა რომ არსებობა წიგნისა, რომელიც წაიკითხეს, დაკარგეს და მერე მის მიხედვით ახალი წიგნი დაწერეს — გამონაგონი ყოფილიყო...

მე და ჩემნაირებს დაუსრულებლად გვ-
ექცებნა, ვერ მიგვეგნო და წარმოსახვის ან-
აბარა დარჩენილებს მხოლოდ და მხოლოდ
წარმოდგენა შეგვძლებოდა, როგორი ფან-
ტასტიკური იქნებოდა პირველწყარო, რო-
მლის ანარეკლი, ესოდენ ძლიერ, წარუშლ-
ელ შთაბეჭდილებას უტოვებდა თითოეულ
ჩეინგანს...

„ტანჯვას“ და „ჭეშმარიტებას“ რომ ახ-
სენჯებნ ყველაზე ხშირად, კალმოსნებისა,
დათობამდე სხვებს და დათობის შემ-
დეგ, საკუთარ თავს რომ აქებენ, ქუჩის ბი-
ჭებისა, მუდამ ვიღაცას რომ განიკითხავენ
სულმოკლეობის გამო, ღორმუცელებისა,
სიამოვნებისგან რომ ხვენებიან ყოველი
ლუკმისა და ბარაქიანი ყლუპის შემდეგ,
სტუდენტებისა, ერთნაირი გზებით რომ
ლაპარაკობენ ფეხბურთზე, „ლედ ზეპელი-
ნსა“ და პოლონელ მზეთუნახავ ბეატა ტიშ-
კევიჩზე, უბრალო ლოთებისა, ხელები რომ
უცახცახებთ პირველ „ჩარტყმადე“, ჩუ-
მად რომ სვამენ და არ ჭამენ...

დაცარიელებულ დარბაზში ცოცხითა
და აქანდაზით შემოსული დამტლაგებელი
რომელილაც მაგიდაზე რომ პოულობს გვ-
არიანად შემსუბუქებულ, ცხიმანი ნათა-
თურებით გაქონილ ბოთლს და კვლავ დახ-
ლზე აბრუნებს. არც მან, არც მედუქნემ და
არც ვინმე სხვამ არ იცის, რატომ არის ასე,
თეფში, ჭიქა, კათხა, ჩანგალი, სამარილე
— ბევრია, ჭურჭელი პილპილისთვის კი —
ერთი და ისიც ნაარყალი, ყოველ დილას
საგულდაგულოდ გასაკრიალებელი...

საბჭოებისთვის ჩვეულ, მოქალაქეთა
გასანვალებლად ხელოვნურად შექმნილს
ჰყავს ეს ვითარება, სეანსის დასრულების
შემდგა კინოთეატრიდან გასასვლელი კა-
რის მხოლოდ ერთი ფრთის გაღებისა არ
იყოს, რამდენიმე ასეული ადამიანისთვის,
თუმცა გასასვლელის სივიწროვით უკმაყ-
ოფილო მაყურებლებისგან განსხვავებით,
პილპილით სავაეს ბოთლის ერთადერთობა
სულაც არ უქმნის უხერხულობას დუქნებ-
ს სასახლეების მიერ გადასახლებას.

ის ს ცუმრებს. შეიძლება ითქვას, რომ ის ერთგვარი ატრიბუტია რიტუალისა, რომელიც ყველად უნდა შეასრულოს, დაახლოებით ისეთი ნივთი, როგორც „მშვიდობის ჩიბუზი“, ერთადერთი რომ არის დაკოცონის ირგვლივ მსხვდარი ინდიელები ერთმანეთს რომ გადასცემენ გასაბოლებლად. დუქანში შემოსულმა კაცმა იცის, რომ როცა დრო მოუნეეს პირის ჩაგემრიელებისა, მეზობელ ან მოშორებით მდგარ გვიანდება.

მაგიდასთან უნდა მივიღეს ბოოლის ხამო-
სალებად, ზრდილობიანად, კეთილგანწყო-
ბის გამომხატველი ღიმილით მიმართოს იქ
მყოფებს და მადლობა გადაუხადოს, სან-
ამ ხელდაშვერებული გამოემართება თან-
ამეინახებისკენ.

ასე უნდა მოიქცენ და იქცევიან კიდევც, მათ შორის ისეთებიც, რომლებსაც ჩირადაც არ ულირთ დიდი და საფუძვლიანი მუშტი-კრიკის გამართვა სრულიად უმნიშვნელო მიზეზით...

სუს, ალექსანდრ კას, საკოლეგი დაყრდნობა
იცის ჩემუბი და თავი რომ დაიზღვიო, დაყრდნობა
ილიდან სამი, ცერა, საჩვენებელი და არა-
თითოთ ამოლებული მარილის პანაზინა მა-
რცვლები სამგზის უნდა გატყორცნო მხა-
რსუკან...“

ამ აბბავის ჩეხი მწერლის, ბოჟუმილ ჰერა-
ბალის მსგავსად სქლადნაქსოვი პულო-
ვერების, ლუდხანებში ჯდომის, ენისდაუ-
ღლელად თხრობის, უმნიშვნელო დეტა-
ლების გაზვიადების მოყვარული კაცი ჰე-
ვება, სამოცდაათ წელს მიტანებული თბი-
ლისის მკვიდრი, რომელიც ბევრს კითხუ-
ლობს და ცოტას წერს...

ზაფხულის სვენგი

დასაწყისი პირველ გვერდზე

* * *

ჰოდა, რატომ ვარ ცოცხალი?!
ცოლის ჩეუმად ნათევამს ტიტე შეძახი-
ით გამოეხმაურა. მართალია, თინიას
ისწრებულმა სიტყვამ თრივეს ღიმილი
იჰევარა, მაგრამ ერთმანეთისკენ თვალი
გაუპარებიათ, გულის მობრუნება ნაა-
რევად არ მოგვივიდესო. მაზუთანი ხე-
ები ნავთიანი ჩვრით გაინშინდა, რამდენ-
იე ნაბიჯით უკან დაიხია და ველოსიპედს
ირიდან გახედა. მერე მტევნები გაშალა,
უჯები ქამარს ქვემოდან ამოსდო, შარვ-
ის სათავე გაისწორა და თავისთვის ჩაი-
აპარაკა — ერთი კეთილი სიტყვა მაინც
ა გახდა ამ დილითო.

ଲା ଦ୍ୱୟେଣ୍ଣି ସିପ୍ୟାର୍କୁଳୋ ଉଚ୍ଚନ୍ଦରା ଓ ଆମିତ୍ରମ୍ଭ
ନ୍ତାକୁନ୍ତକୁଳାଙ୍ଗେବୀଳ କୁ ଅରା, ଫ୍ରାନ୍କର୍କ ହିନ୍ଦୁଳୀଳ ଶେମ-
ଡ୍ରେଗାକ ମିଳି ଶେମରନ୍ଦିଗେବାଳ ଅଧିକିଲାଦ ଆବେରନ୍-
ଗେଢିଲା. ଜ୍ୟାନ୍ତାରାବୀଳ ଫ୍ରେଲାମ୍ଭୁଶିଳ ମନମିଥାଙ୍ଗେବାଳ
ଫାଇନ୍ଗ୍ଯବ୍ଦା ତୁ ଅରା, କାରଦାଲାସତାନ ମେନର୍କ
ତାଵି ଗାମରିନ୍ଦର୍ଦେଖିଲାଦା. ଗାନ୍ଦିଶାକୁତରକେବିଠ ଗ୍ରୁ-
ଲିଙ୍ଗଦେଇବାଳି ଶ୍ରୀପାରକାଦ, ଶାକୁତାରି ଶେଲିତ
ଫାରଗୁଣୀ ଶୈରକ୍ଷେଣ୍ଣି ନୀଲା ନୀଲା — ନୀକାମଦ୍ରେ ରନ୍ଧି
ଏତିଲ୍ଲେବ୍ରନ୍ଦା, ଶାନାମ ସିମାଲଲ୍ଲେଶି ଅର ଗାନ୍ଦିଶା
ନେନ୍ରା. ତ୍ରିତ୍ରେ ଶୁତିଳ ନ୍ରିନ୍ଦିଲ ମନ୍ଦରାନ୍ଦାଳ ଗ୍ରୁ-
ଲିଙ୍ଗଦାଶିଠ ଆକାଶର୍ଦେଖିଲାଦା, ତ୍ରୁପ୍ତମିଳିଲ ମଦ୍ରୁ-
ଲାର୍କ ନ୍ରେବନ୍ଦି ସିମିନ୍ଦିଲ ଫ୍ରେଗ୍ରିଲମ୍ବା କୁମ୍ଭତ୍ରେବୀ
ଅର ଗାନ୍ଦିଶାତମ୍ବିନ୍ଦା. ତୁମ୍ଭି ମାନିନ୍ତି ଆସ ମନ୍ଦର୍ଦେଖିଲା-
ଦା, କ୍ଷାମିଲାଶ ଫାଇତମିଳିଦା ଓ ନିତିପୁନାଦା, ଆମା-
ଲାମ ଶାମି ମତାଵର୍କ ଆମିନା, ଅନ ଶ୍ଵାନିଦି, ଅନ ତୁ-
ଶୁତମ୍ଭେତିନ.

იმ საღამოს თინიას კარდალა ცეკვებზე
არ შემოუდგამს და მოლოუბლულ ცაზე ის
ერთი მთვარი არ ამოსულა.

3

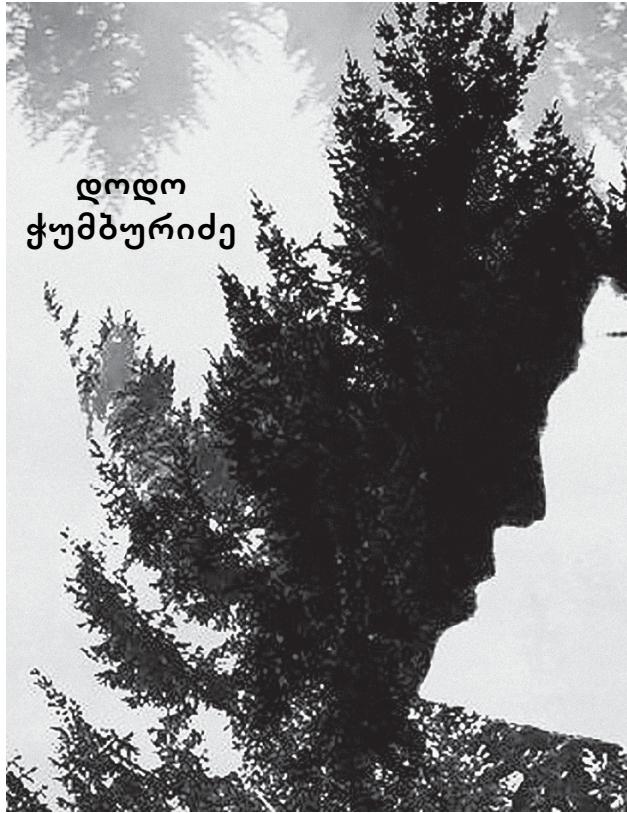
ମୁଦ୍ରଣ ତାରିଖ

თეორი ჭურვებით არ დამანახოთ, კარგი წევეულებას სტუმრებს თეფშების მოხატულობითაც უნდა დაამახსოვრდეთო. ბენდის და მუსიკის გარეშე ის დიდებული სა-ლამო ვერ ჩავლის, ამაზე უკვე ვიზრუნეო. არაყი გადაჰკრა, ყველა მიაყოლა და ტიტეს მიუბრუნდა, რიყის ქვაზე ბათმანებს რომ ვხატავდი და ერთმანეთთან ვალაპარაკებდი, თუ გახსოვსო. მაგას რა დამავიწყებს, მაგრამ რიყეზე ძველებურად ვეღლარ ჩახვალ, იმ მიწას ახლა პატრონი ჰყავს, ქვა და სილა თუ გინდა, უნდა იყყდონ, ჭიქები შეავსო ტიტემ. ვიცი, ის დრო წავიდა, მაგრამ ბათმანი ცხენისწყლის გარეშე იგივეა, რაც წვერა უწყლოდო, დანანებით თქვა ოლიმ და მდინარის ხმას მიაყრადა.

ბათმანების კი ორი შტო არსებობდა — ქვემო იმერეთში დარჩენილებისა, ჯაჭვიან არაყვს რომ ხდიდნენ და ამერიკის ერთ პატარა ქალაქში, ბოულინგ გრინში, დასახლებულებისა, გულაბის ნახადის მონატრებას მსხლის სიდრით რომ იკლავდნენ. იმ დროს, როდესაც ყველას ქვეყნიდან გაქცევაზე ეჭირო თვალი, ოლის მამამ შანსია არ გაუქმა ხელიდან და ერთ ცხელ ზაფხულს თავის კონტრაბასიანად ჩრდილოეთ ევროპაში დარჩა. გადაწყვეტილება კი მშიერ კუჭზე სულაც არ მიუღია, რადგან ინსტრუმენტს ცალკე ბილეთი ეკუთვნობა და, შესაბამისად, წითელი ღვინოზაცა და ქათმის ფილეც, მწვანე ლობიოს გარნირით, ორმაგი ერგებოდა. ცუდი დრო იყო, გასტროლებზე სიმფონიური ორკესტრი მიდიოდა და კამერული ბრუნდებოდა, ხშირად იმეორებდა ემიგრაციის გასამართლებად. დიდი ხნის ხეტიალის შემდეგ კი ბოულინგ გრინში დასახლდა და რამდენიმე წელიწადში უმამოდ წამოზრდილი ოლიც თან წაიყვანა. ოლიფანტე უმცროსმა მოგვარეთაგან გასარჩევი კილი ანუ საგინებელი იქაურობას სხარტად მოარგო და ოლი ბეტმენ-ლო ათასძრა.

ად გადაიწყო. ასე და ამგვარად, მოულოდნელად და-ბრუნებული ოლი ბეტმენი ტიტე ბათმანის ეზიში, კარალიონის ჩრდილში, იჯდა, ნე-სტიიანი ჰავისიგა დღოდადღო ახველებდა და ძეველ ამბებს იხსენებდა: ლოტოს გუდ-ას ერთი კოჭი რომ აკლდა და ამოძახების დაწყებამდე 28-ზე რომ უნდა დაგედონ სიმი-ნდის მარცვალი; მაყვლის კრეფისას კრა-ზანამ რომ უკბინა და თითგასიებული მეფ-უტკრეს რომ მითგვარეს საშველად — იმან კიდევ, რაღას ვიზამთ, არ ეკბინა, კარგი იყო; ბებიამ კინოში რომ ნაიყვანა ინდუ-რი ფილმის სანახავად და უკანა გზაზე რომ ამშვიდებდა, კინო იყო, კინო, ახლა ყვ-ელა კარგადაა და ტკბილად სძინავთ.

დასასრული მე-6 გვერდზე

დოდო ჭუმბურიძე

ხეილი და დოკუმენტი

ვხედავ ამ ქალს — ნატეხს კლდისას,
იცის, ვინ და რა დაიცვას,
მიწის საქმეს უჯობს ცისა,
ანგელოზად გადაიქცა,
ჩიტმა — ჩიტს და ქარმა — ვარსკვლავს, —
ცაში ამბად გადაიცა,
პალეკარტი დედოფლისა
ჯვალოზე რომ გადაიცვა...

***
გული ისევ ნატრობს მცირედს, —
მიუწველოს შურით დალლილთ,
ბედი ცეცხლს რომ მაკოცნინებს, —
იმ ცეცხლშიდაც ვიყო ლალი,
ერთხელ მაინც მითხრას ვინმეტ —
ნალი სიტყვა თუ ლირს, რა ლირს...

***
მოჩანს მთები შავშეთის,
ეფარება იქით მთებს,
ცოტა კიდევ დავრჩები,
ცოტას კიდევ ვიფირებ.
— სად გავიგო, რაც მელის,
ქარი იქით მითითებს,
გავცოცხლდები ნაცრემლი,
რითაც ვკვდები, მითითვე...

***
მოხვევიან სუროები ჩემი ეზოს ტყეს,
ყეფს დაბმული ძალის, როგორც დარღი, ყეფს,
მეუქირება, იცი, რისაც,
აზრს მობარეუფს ვკრეფ,
ვიცვამ ქიშმირისას, ვეჩვენები მტრებს.
ჩამოივლის ოსირისი, ჩამომაგლეჯს ფრთებს,
დამშეული, ყოფის ზიზლით,
ძალი ისევ ყეფს...

თაგალ-გვირისატები

*
დარღმა დამადო როცა მძიმე ტორი,
აქედან გავიქცი და ვნახე მარტოსულმა —
პრინცის კუნძულიდან კონსტანტინეპოლი,
მარმარილოს ზღვიდან ნიმფების გამოცურვა...

*
რაც უფრო კარგი ხარ,
მით უფრო გდევნიან,
მტვერს მეტად გაყრიან, რაც მეტად ელავ,
ერთგული ცოტაა, ორგული ბევრია,
სიძულვილს იპოვი, — სიყვარულს — ვერა...

*
ისევ შემიჩნდება, სულში ჯდება ეშმა,
ელვით იხაზება ღამე მოწმენდილი,
არც მიწის ზემოთა ვარ და არც მიწის ქვეშ ვარ,
თითქოს ვარსკვლავი ვარ, ქარის მოწყვეტილი...

*
ზამთრის ნისლებმა პირი შეკრეს, — აშორდნენ ზეგნებს,
მთებზე ადიან, უფსკრულებში მთიდან ხტებიან,
ქარის ზეგნები გაშიგვებულ ხებში რეკენ
და გაზაფხულის შეხვედრებზე გვითანხმდებიან...

*
ვხედავ კავკასიონს, ლომივით თვლემს,
ფეხებთან ვუწვები და
ვისვენებ ამგვარად,
ალვა ალვას ჰეგავს და მთები ჰეგავს მთებს,
ჩემი სურვილები კი ერთმანეთს არ ჰეგვანან...

*
ანკესი სიმართლისა, გადააგდე,
გსურდა ჭეშმარიტის დანახვა,
ოქრო იყავი და გადაგადნეს
და ახლა სპილენძიც არა ხარ...

*
წყვდიადის ერთი ძაფით შეკრულებს,
ვინ შეგვენვა ახლა ბედკრულებს,
თუ არა ლმერთი, ყოვლის შემძლები,
უგულო მტრებსაც რომ გვიერთგულებს...

*
ყველაფერს თუ განიცდის, კაცი გაგიუდება,
გულსაც დაიმსხვრევს და ყოფასაც, დანარჩენს,
ეს ყალბი მონეტები ძეირი დაგვიჯდება,
ყალბისგან ნამდვილებს დროც ვეღარ განარჩევს...

*
ბრძნულად სხვის ომში ვით განვსაჯო ტკივილი სხვისი,
თითქოს ძარღვებში ჯადო მესხას და არა სისხლი...

***
ფიქრები შორს მიფრენენ, შიგადაშიგ
გავყურებ სივრცეს, წინ გადაშლილს,
მომდევნო ჩიტების გუნდები,

ვერ არღვებს ვერა დრო წმინდა კავშირს, —
როგორც ოდისევისი ითაკაში, —
მეც ბოლოს აიაში ვბრუნდები...

***
მცხეთასთან ქარები დამეჯახნენ და წამაქციეს,
ძლიერ წამოვდექი და თავი დაგანდნიე,
ქარების მეფე ლეგნდაში, რომაულშია...
ეოლოს ვსაყვედურობ, ეს გიშები რომ აუშვია...

***
ჰაერს ათხელებს ეს მდინარე, სკამანდრიოსი,
ვჯდები ნაპირზე, კენჭებს ვითვლი ვითომ რიონში,
ჰეტიორის ცოლი, ანდრომაქე ვიყო ვითომდაც,
ტრიოს ლეგნდა რას ფიქრობდა და რას იქმოდა.
ვერაფერს შეცვლის ანდრომაქე,
თავს რად იოსებს?..
გვრიტები სვამენ წყალს მდინარე სკამანდრიოსზე...

***
რისი გენიოსი, რისი ნიჭიერი,
იყო საოცრად ცხადი და მიწიერი,
ყველაფერს აკეთებდა სახე-ცნობადისთვის,
ცხოვრობდა დღევანდელით, არა მყობადისთვის,
ბადალი არ ჰყავდა ტყუილში, მოპრიგაში,
გიხდ არგეთ მთაწმინდა, გინდა მონპარნასი...

***
ჩენ, უგნურებმა, უფალს შევცოდეთ, —
სატანას კუდი როცა გაუბიო,
მაშინ, როდესაც, რომც არ ერჩოდეს,
ბოროტი კეთილს თავად გაურბის...

***
უსასოო ფიქრი დამნთქავს,
ვცდილობ, მიერვდე აზრით ნათქვამს,
მშვიდ ცხოვრებას ვნატრობ ქალის...

ნავალ, დადგამს სხვა აქ სპექტაკლს,
ამხელს ვინმე ამ ბრმა სექტას,
ამ უგონო აპოკალიპს...

***
ძნელი არის იმის ცოდნა, რაა მადლი და რა ცოდვა,
მოძღვარს თუ ვერ მოუყვები,
გულში რაც გაქვს და რაც გქონდა...
ისეც იცის ღმერთმა, პოდა, პატიგება იმას თხოვე,
სხვას ვერაფერს გამოიტან
დამძიმებულ ცოდვის დროდან...

***
ქარვის მძივი ნითელი — მნიუკ ალუბლებია,
სიყვარულის მზიდველი — თრთიან, ანუ დნებიან,
მიწოდიან განგებას, ყელზე მეტმასნებიან,
რაც მეტის სურთ გაგება, უფრო მეტად სცდებიან...

***
სიკვდილამდე რა არ ხდება,
კაცი კაცზე რას არ იგებს,
ზოგი ცხოვრობს უდარდელად,
სხვათა ტკივილს თვალს არიდებს,
ზოგი ებრძების საკუთარ თავს,
იქმს, ეშმაკი რასაც ინებს,
„მტერი მტერსა ვერას უზამს,
რომე კაცი თავსა ივნებს“.

***
ეს გუგუნი, ეს ხმა ცემის,
საარია თურმე დილის,
ამ ცივ ქალაქს გავექცევი,
ვამჯობინებ მნიდორს გვიმრის,
ოცებათა ზღვში ლავლივს,
ნაკადულის პირას ნანავს,
ვინ — ვის, ფიქრიც მომატყუებს,
მივსდევ, მაგრამ, ვირბენ სანამ...

***
ვისთვის გაუგებარია,
საცნაური არის ვისთვის,
რა დიდია ძალა უფლის
ჩვენი მწირი ცხოვრებისთვის,
ბუნებაც კი ემზადება
ლხინისა თუ მავი დღისთვის,
ჩიტუნებმა იგალობებს
დანერილი მესა ტყისთვის,
დრო გამეფდა, უმი ჟამობს
უბირ კაცთა შესატყვისი...

***
დაიღლები დეა, ოდეს,
ნაღვებს აიყიდებ ლოდად,
თოვდა, მაგრამ თბილად თოვდა,
იყო სიყვარულის დრო და
იყო უსასრულობაში გადასული აღტყინება.
მორჩი ლოდინს და კირთებას, გული ისევ აგტკივედება,
რომ გონია დაკარგული, სიყვარული არკი კვდება,
სიკვდილამდე სულ იქნება და თან,
უფრო გატკილდება...

***
ეს გული ტბა არის, ფსკერი აქვს უძირო,
შიგ ვისვრი ტკივილებს, დამეებს უძილოს,
ნუ ცდილობ დანახვას შემკრთალი სულისას,
ჩემს თვალზე ცრემლების დანახვას ნუ ცდილობ...

***
ვერ მოვაწონე თავი და
გავციოთ ფეხის წევრებიც,
ისევ მკბენენ და სისხლს მწოვენ
ეს კოლო-ბუზი, მწერები,
ვერ გახდებიან ვერაგნი დედოფლის კარის მცველები,
ქრება სამყარო ფერადი,
სისხლიც შრება და ცრემლებიც...

***
ჩემ ძმებს მოვუთხოვ წმინდა მამებზე,
თავგანწირებაზე, ბრძოლის ალებზე,
კრებულთა შორის შევაქებ მამაცს,
ლოცვისას სიტყვებს მოვძებნი ხალას:
დავაკაუნებ უფლის კარებზე!..

***
ჩრჩილივით გაქრა და გატიალდა
ყოფის მშვენება, ვერ გამთლიანდა
ნაწილაკებად დაშლილი და ჩამომსხვრეული,
რაც დრომ ნაიღო, ვეღარაფრით შემოტრიალდა,
ანმყო კი არა, მომავალიც ნამყოდ ქცეული...

***
რამდენი ალამუთი, ანდა ასასინი,
რამდენ ბენგის სიდზე დავრჩით გასასვლელი,
რამდენი ცრემლიანი ტბა გვაქეს გასაცური,
რამდენი დასაწყისი გაბდა დასასრული...

***
რვეულებში ჩანერილ ლექსებს ჩიტებს ვუკითხავ,
თბილ ღამეში ჩანერილ ვარსკების მუქით ვარ,
თითქოს ვიზაც მაშინებს, თავს ტკივილი დახუნდლავს,
სიზმარს უზემობ მაშინვე, თვალს როგორც კი
დავხუნდლავ...

***
რაც დაგითესა, იმას ვერ მომენ,
ცხოვრება უმადურიაო, — ამბობ,
შენ აძლევ ყველაფერს, ის გრუქნის ბორკილს,
შენ ანდობ სიცოცხლეს,
ის სიკვდილს განდობს.

***

რაც დამენერა, ვერ ავიცილე,
ყოფის ბაზარზე არის სიძვირე,
მერანს ვეძებ და ყველგან პონია...

რამდენჯერ იღბალს სიტყვა ვუკაზმე,
მინაზე ვდგავარ, როგორც ვულკანზე,
სიმშვიდე ვერსად ვერ მიპოვნია...

***

სიცოცხლის ჟინი ისე მწველია —
თითქოს სამყარო ხელში გჭერია,
მერე იყო და არა იყო რა,
აღარც ქოჩა,
არც ცის ჭერია,
გაქრება კაცი, თითქოს მწერია,
ყოფის რუკაზე აღარ წერია...

***

თვალებში ჩამდგარი ნამი
ცრემლიან უპეში შრება,
დაფნებმა დასარეს თავი,
ფოთლები გაშალეს ბლებმა,
მარტივით ვიტირო ლამის,
მარტივად ვიპოვო შვება.

***

წყნარ კუნძულზე გამოქცეულს,
მზე მიმშვიდებს დამზრალ სხეულს,
ბრბო ხმაურით განსჯის ყოფას, —
დროში განანამებს, ეულს,
როკავს წუთისოფლის ჩრდილი,
ეფერება მთვარე ქოფაკს,
— ძილის დრო არ არის, ძილის,
სანამ წყალი მოაქვს კოკას...

***

ერთი სიხარულიც არ არის, შევირგოთ,
ჩვენს სურვილს ყოფასთან არავინ ათანხმებს,
ავფრინდით ზეცაში, ვიხარეთ, ჯერ იყო,
მერე კი მოვიდნენ და გაგვამათრახეს...

***

ქარივით გამირბის, თუ მოვა ნანატრი,
რა დამიკარგია, რას ვიძენ, არა ვთვლი,
შენ მეფის ხალათი გაცვია დიბისა,
მე მოლოდინი მკლავს მეუფის, მარადის.

***

დღეა მეცხრე ავი ჟამის,
სიკედოლისკენ დავიძარი,
არც ხმა მესმა ტაძრის ზართა,
ვერც უფალი გავიცანი,
გავიცალე ნატვრებისგან,
მინა ვჭამო, ლამის არი...

***

აღარ წიმს, ახლა ოდნავ თქორია,
სევდა გაფრინდა, გაყუჩდა კბილი,
სიმშვიდეს ტკბილი გემო ჰქონია,
აღფორთოვანებას კი — უფრო ტკბილი.

სული და ხორცი თითქოს მეყრებიან,
ზღვაში ვიხრჩიბი და მინდა გამოცურვა,
როგორ დამინახოს, — თვალში ეკლები აქვს,
როგორ მომისმინოს, —
მის ყურები როცა ძეძვი ამოსულა...

***

ანმყო არ გვწყალობს ნამდვილად,
გაურკევია მყობადიც,
სულში ჩასახლდა ადვილად
ზიზით გაწვრთნილი ქოფაკი.
ცხოვრებამ სისხლი გვადინა,
ნალველი გვასვა თრობამდი,
რაც მოგვცა, გამოგვატირა,
გვათრია ყოფით ყოფამდი.

***

მთელი ცხოვრება ესაა:
ერთი გაკრთომა ელვისა,
წყალი, მთით დაქანებული,
უფსკრულის პირი — მერმისად.
ვითა ზე მთისა წყარმან,
მომრნება ყვავილი ველისა,
ამა ვუმადლი უფალსა,
სხვას ვერგისა...

***

ზენაარიდან ნახმობს
ვეძებ ოცნების ნამქრევს,
შიომლებიმერა ახლოს, ზედა ზენია აქვე.
ჯადო-ფარივით მახლავს დიდი წინაპრის საქმე,
ამ ზიზლის ზღვაში, ახლა, რომ არ ჩავრჩე და გავქრე...

***

გული ქვად ექცა, დააგზნო ცეცხლი,
მოყალიბზე აზრი სულ შეუცვლია,
ყალბა მისი იქროც და ვერცხლიც, —
მას პატიება არ შეუძლია...

***

ახალი ისეთი მძიმე ჟამია,
უფალს სიმშვიდეს სულისას ვედრებ,
მაგრამ უფალსაც აღარ სცალია,
ტკივილი ტკივილს ედება ზედვე.
ყველა იმედი ისე მცდარია, —
ჩრდება თუ არა, სულს იქვე ღაფაგს,
სიცოცხლე მაინც საოცარია,
ქარია სწრაფი და სუფთა დაფა...

***

ზოგჯერ კამკამა ტბა ვარ და ვიწრიტები,
თოვლი ვარ, მარტმა რომ კვლავ თოვლი ამატა,
ჩიტები ჩემ ბალშ აღარ ჭიკჭიებენ,
ზეცაში წერილებს ვიღაცლა გავატან...

***

ვერასდროს დაგბრუნდები იმ ყურესთან,
სამოთხისენ გასასვლელს რომ მაგონებდა,
ის თითქოს მთიდან მიყურებდა
და სიტყვებს ჩემკენ
ლოდებივით აგორებდა...

***

სულ რომ მჩაგროს, — არც ისე უგნურია,
ბედისნერაც — ერთი უილბლო მეტლეა,
არწივია, განა უგულო გუგულია,
ჩემს მომცრო ბუდეში როგორ შეეტევა!..

***

სამოთხის კარი ანგელოსთა ჩუმად განახენეს,
მოსარულეს იმ წალკოში რა არ მანახეს,
მაჩვენეს განძიც, რომ მალავდი ნიამორებთან...

***

დროც გამახსენეს: ვით ახალი, ქორფა ბალახი,
სულელ ბეკევებს რომ სიამოვნებთ —
შენი სიტყვა და ღიმილი რომ
მსიამოვნებდა...

***

ვიცრობ ადამიანს: ბოდმას რომ ინთევს,
ირგვლივ არავის და არაფერს იცოდებს,
თითქოსდა დრაკონი ცეცხლიან სიტყვებს,
შასმან შეზავებულს, სამყაროსენ ისროდეს...

***

მიტოვებული ობობა ვარ, თუ ყვავი ცაში,
არწივის გასწროვ რომ დაფრენს და
ლრუბელს ჰგავს, ნაშლილს,
თუ ყვავილი ვარ, ამოზრდილი ჩუმად ხავსიდან,
ვით გაელვება სიცოცხლისა, ჩამქრალი წამში...

***

განილევიან და ირყევიან,
ვითა ლერნამნი,
შორს წასსასვლელად აიყრებიან, მაგრამ ვერ წავლენ,
ხანდათას, ოპიზას კვლავ არიან წმინდა მმები,
განა უბრალოდ იღვანეს და ისე ენამნენ,
ლოცულობენ და კერპებს ლენავენ...

***

თითქოს ვინც მიყვარს, უნდა დამცილდეს,
არ მოვკედე, გული ისე გაცივდეს,
დიდება უფალს, ელდა დიდხანს რომ არ გრძელდება,
უცებ, ლრუბელებში გაჩენილი მთვარე მამშვიდებს,
ჩრდილი კედართა ხელებს ჩამჭიდებს,
შემი წელდება,

***

ჩემის, ვიღაც კაცი პარმალთან იცდის,
აპრილის წვიმებს გაზაფხულის დრო შეუცვლიათ,
ჭექა-ქუხილს რომ გული აქეს, ვიცი,
ოთახში ჩრდილებს სიარული რომ შეუძლიათ.

***

ძნელია სიცოცხლე შიშის ტყვეობაში,
სახეზე ნაცრისფერი დაედო და აკანკალდა,
ეგონა ყველას და ყველაფერს დაკარგავდა,
კლდე ჩამონგრეულიყო მდინარის ხეობაში.
ჩემი მეგობარი ახლაც იქავეა,

მეც, გული შემკრთალი, ხელში მიკავია...

***

გველგესლას ჰგავდა, მიწიდან ამომძრალს,
უყვარდა დაცინვა და სხვათა დამოძრვა,
თვალს გაუსწორებდი და, აწრიალდებოდა,
თავს მორცხვად ჩარიდა და გასრიალდებოდა...

***

ფეხიერ მიწაში ყვავილების ბოლქვები ჩავრგე,
როგორც ფარული გრძნობა, ისე მოელის გამგებს,
ვით პასუხები, დაფარული, ყოფის კითხვებზე, —
ყვავილებად რომ იქცევიან, ვფიქრობ იმ დღეზე...

***

სანამ წყლისპირას გლიცინია აყვავდებოდა,
გულს ნაიარევს სალბუნს ვფენდი, დარჩა იარა,
მდინარ სტიქსთან დავიფიცე, არ მყვარებოდა,
წყალმა ნამართვა ის სიტყვები და ჩაიარა.

***

დახურული სამყარო თანდათან იღება,
იღვრება ნათელი, ხსნის ფარულ არხებს,
ფუტკრების ზუზუნი და ქარის სიმღერა
შემოდის ფაჯრიდან და ფარდებს არხევს.

***

ქარის მოტანილი უკუ მიაქვთ
სხვა ქარებს, მქროლავებს წყვილად,
გარეთ ყინავს და უკუნია,
სახლი კი, თბილია და ბრნყინავს...

***

ბედი, — უგულო დიასახლისი,
არ მომაკითხაგს კარგი საქმისთვის...
მექცა შიშად და გრძნობად — სიყალბის,
ვერ გაიმეტა ჩჩევა ვერცერთი,
ბედნიერების ერთი რეცეპტიც, —
სულ მკიცხავდა და სადლაც მივყავდი...

***

გაყინულ ფუტკრებს დაუბრუნდათ
ფრენის ხალისი,
მოსურებიათ ცაში ასველა ხეებს ალვისას,
მზემ გაზაფხულის სუფრა აკურთხა,
ცივი ქარები კედლებიდან ველარ ძვრებიან,
მდინარისპირა ბალებს ჩუმად გაეცლებიან,
ცა ურანოსმა დაისაკუთრა...

***

ახდება ყველა ნატვრა, რაც კი ძვირად ხდება,
ცაში ვარსკვლავები გაჩნდნენ ჩირალდნებად,
ჩამონღვენთხნენ და უჩინრად იწვიან,
ვუყურებ ხეებს, ტყიდან გამოსულებს,
ლრუბლებს, ციდან რომ დაბლა ჩამოცურდნენ,
ფაჯრიდან რომ მიცქერენ და ნილბებს იცვლიან...

***

ჰაერი კედრის სუნით აივსო,
ნათლის ჩემერიდან მო

ქეთევან ნათელაძე

მზაობები!

ამოდი, მზეო, მოაცილე ჩემს გულს შიშები,
შენ იცი, როგორ მაღლვებდა შენი შორეთი,
როგორ კრისაუდი ზოგჯერ, როცა ჩემში გიშევებდი,
როცა შენს ქვემოთ ვწვებოდი და თვალს გისწორებდი.

ზღვის ფსკერმა შთანთქა ღამები შენით მწყურვალი,
შენ მზე იყავი და ქარვისფერ სახლში მაცხოვრე,
შენი ნათებით, დაბრნელებით და სიმზურვალით,
მე მხოლოდ ერთი სიყვარული დაფიქასოვრე.

ქვიშით გავავსე მარტოობის შავი ღრმულები,
მთელი ცხოვრება გაივლიდა ამგვარ ლოდინში,
მე ვიწვოდი და ვაბრნავდებოდი შენი ყურებით,
თვალები მაინც არ დავხუჭე და შემოგიშვი.

ვსუნთქავდი ჰაერს შენი ცხელი სუნთქვით ალესილს,
ჩემს სიახლოეს შენ ჩნდებოდა ზოგჯერ სხვა სახით,
მე ვიცოდი, რომ დამზერფლვადა შენი ალერსი,
შენი უნარი დავინცების და გარდასახვის.

შენ აკრძალული სიყვარულის ყველა სამხილი
იყავი... ჩემთვის ბოლოს წყველაც და ეშაფოტიც,
მანც მინდოდა გაგეგონა ჩემი ძაღილი
ნელსაცხებლებად განძეული — მზეო, ამოდი!

რადგან შენ ჰეგდი დაუანგული ფრთების აწევას,
მიყვარდა დიდხანს შენი მთები, შენი მინები,
ამოდი, მზეო, უსურეილო ჩემგან გაქცევა
დაგაგვიანდა, მე შენ ვეღარ დამავინცდები.

ქვებს მოუყვითები

ჰეგავს მოჩენებას ახლა ის წლები,
ბედი არასდროს იყო ურყევი,
წყალს არ მოუყვა შენი სიზმები,
წყალი საუბრობს — ქვებს მოუყვით.

მდინარების ზოგჯერ ქარებთან
ისმის ჩურჩული, ნაზი ალერსი,
იბზარებიან ქვები დრო-და-დრო,
მაგრამ მათი ხმა არვის არ ესმის.

დროის უსაზღვროდ მძიმე დინებას
და მწუხარების თმებას ირჩევენ,
ქვებს მოუყვავი, ქვებს ეტკინებათ,
მაგრამ არაფერს არ შეიმჩნევენ.

განაცრისფრდება როცა ცისკარი,
წამის სისწრაფით გავა ცხოვება,
ვერაცდენილი ჩვენი სიზმარი
ქვებს სამუდამოდ ემახსოვრებათ.

ცა რომ მოიპამს წვიმებს ეჟვენებად,
ღრუბლებს გაივლის ელვა ტივივით,
ქვებს ყვავილებად ამოეშლებათ
გაუმზელელი ჩვენი ტკივილი.

უკაცრიელ მიღვისები გარს...

დიდი ხნის წინათ, დამით, როცა ცის ყველა მნათობს
წაპიდებოდა ქარვა — მნიფე ბაღების ფერი,
მე დავიკარგე უკაცრიელ მინდერები მარტო
და შევისუნთქე ვარსკვლავების მსუბუქი მტვერი.

საშინელ ჩრდილებს გადმოფენდნენ ხეები ვიდრე,
როგორც რაიმე ავის მაცნე, კიოდა ჭოტი,
— არ გესმით ჩემი?! —

გავაძახოდი მთვლემარე მინდერებს
და ვაწყდებოდი დუმილს, დამის საზარელ მოტივს.

მას შემდეგ უკვე ჩავლილია მრავალი წყალი,
დრო მოგონებებს აბუნდოვნებს, ნაცრისფრად ღებავს,
ტყე იზრდებოდა, მისი ორი წითელი თვალი
მომშტებობოდა, არ მაძლევდა გაქცევის ნებას.

მას შემდეგ სხვა ვარ, სხვანაირად მესმის და მჯერა
და ყოველ ლექსში თითო ღმერთს და
სიცოცხლეს ვკარგავ,
მე შევისუნთქე ვარსკვლავების მსუბუქი მტვერი
და დასწეულდი, აღარასდროს გავხდები კარგად.

მას შემდეგ, როცა დამის ნისლში ტყეები ჩანან,
მგონია, ქარი მპპონის და ზეცამდე ამწევს,
ეს არის სენი მომაკვდავი, ცას ვხედავ სანამ,
იქამდე ცეცხლის ღმერთს ვუმდერებ, იქამდე დავწერ.

განა არ ჯობდა? კუპრის წვიმად დამშლოდა ჭერი,
ან დავეგესლე მკვდარ ჭაობთა ბინადარ ჰიდრას,
მე შევისუნთქე ყველა შხამზე საშიში მტვერი
იმ ღამით, როცა ცა ვარსკვლავებს თესავდა მინდვრად.

დიდი ხნის წინათ, დამით, როცა ცის ყველა მნათობს
წაპიდებოდა ქარვა — მნიფე ბაღების ფერი,
მე დავიკარგე უკაცრიელ მინდერებში მარტო
და შევისუნთქე ვარსკვლავების მსუბუქი მტვერი.

***
ერთ დღეს სცენაზე სიყვარული გამოვა მარტო,
ფერადი ქუდით, დიდი ცხვირით, ჯამბაზის ნიღბით,
ყელზე შებმული თასმებით და ვეება ბანტით,
და ყველას თვალნინ სასაცილოდ დაიწყებს ცეკვას.

და ყველას თვალნინ სასაცილოდ დაიწყებს ხტუნგას,
ერთ დროს მეხოტბე სევდისა და ზაფხულის წვიმის,
აღარაფერი არ ექნება საერთო ძევლთან,
წითელი ფანქრით ყურებამდე მიხატულ ღამილს.

ერთ დღეს სცენაზე სიყვარული გამოვა მარტო...

გავა ზაფხული

რომ გაფერმკრთალდეს ფერი მზის და მწვანე დღეების
და ზურმუხტისფრად გათენება აღარ მომინდეს,
რომ დავივინც მდელეგარება ზღვების, ტყების,
მანც როგორი შემოდგომა უნდა მოვიდეს...

ცის სილურჯემ რომ მონატრება არ დამიტოვოს
და სხვა სურვილი წაეკიდოს ცეცხლად ქაღალდებს,
მანც როგორმა ფოთოლცვენამ უნდა ითოვოს,
მანც როგორი ქარვისფერით უნდა დალამდეს.

რომ აღარ მსურდეს გამოჩენა შტორმში იალქის,
ამინდს როგორი ღრუბლის ჯარი უნდა ერითი,
რომ დაცხეს ბოლოს ხანძარივით ეს ფორიაქი,
ამ უსასრულო ჟინს და ლტოლვას რომ შეველიო!

მალე გაძარცვავს ჩემს გულს ქარი — ბნელის მსახური,
ერთი ცხოვრება ზაფხულივით ზოგჯერ არ კმარა,
როგორც სიცოცხლის სასწაული — გავა ზაფხული,
და შემოდგომა ყოველივეს ბნელით დაფარავს.

მეც გავყითლდები ქარის სახლში გამოკეტილი,
ყრუ დამეებში უკვე სევდის მძიმე მორი დევს,
რომ ამ ზაფხულს და ამ სიყვარულს არ გავეტირო,
მანც როგორი შემოდგომა უნდა მოვიდეს.

აკროპოლისთან

აკროპოლისთან ახლოვდება როცა საღამო
და აფერმკრთალდება ჰორიზონტის ვარდისფერ ხაზებს,
როდესაც ბაღებს ზეთისხილის, ეღვრება სითბო,
მზის თაფლისფერი, წებოვანი სახათლით სავსე.

ცაზე ღმერთები ღრუბლებისგან ხატვენ ნიმფებს,
როცა სიზმის და რელუტის მიჯნაზე ხვდები,
მაშინ უეცრად გაიგონებ მაღალ ბორცვებთან,
როგორ მღერინ ჭრიჭინები ნაცნობი ხმებით.

და მაშინ თითქოს უბრუნდები რაღაც შორეულ,
უკვე მოსმენილ მელოდიას და განცდილ სითბოს,
თითქოს ჩამჭერაში ყვავილები ინყებენ გაშლის,
გამოტოვებულ საკუთარ თავს შემოხვდი თითქოს.
აკროპოლისთან ახლოვდება როცა საღამო...

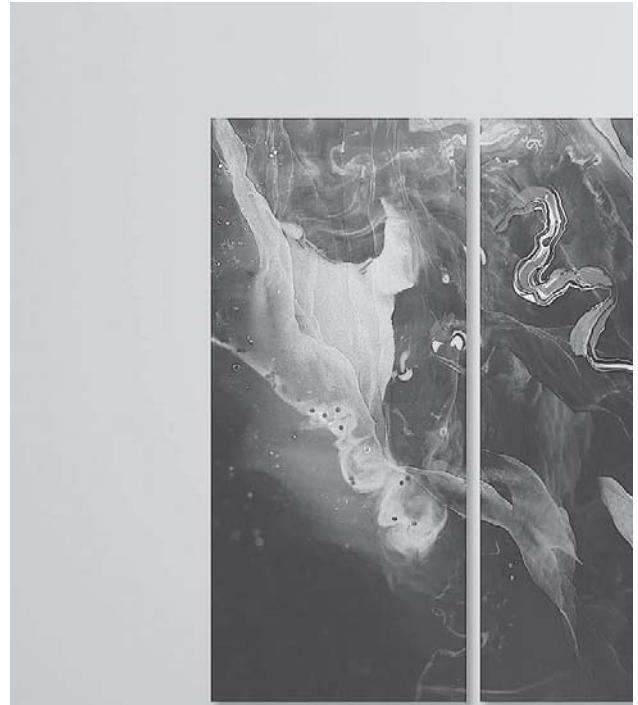
როცა

მერე გახდება ყოფნა ადვილი,
როცა გათელავს ქარი იელებს,
ფლეხს, როახებს, ნაცნობ ადგილებს,
როცა შეავსებს სიცარიელე.

როცა შეწყდება ზაფხულის ხმები,
შორს წავა ის, რაც ისეც შორისა,
და ჩემი თოვლზეც ღამაზი ფრთები
იცცევა მტკრინ ბუტაფინისთვის.

აღარ დარჩება როცა მცირედიც,
სევდა გაჰყვება მზისკენ თოლიებს,
გათანაბრება როცა იშედი,
ჩამონიკვეტილი, როგორც კოლი.

როდესაც შიგნით რაღაც მოკვდება,
რაღაც ველაზე მეტად ნამდვილი,
როცა არაფერს დაველოდები,
მერე გახდება ყოფნა ადვილი...

ჯემალ

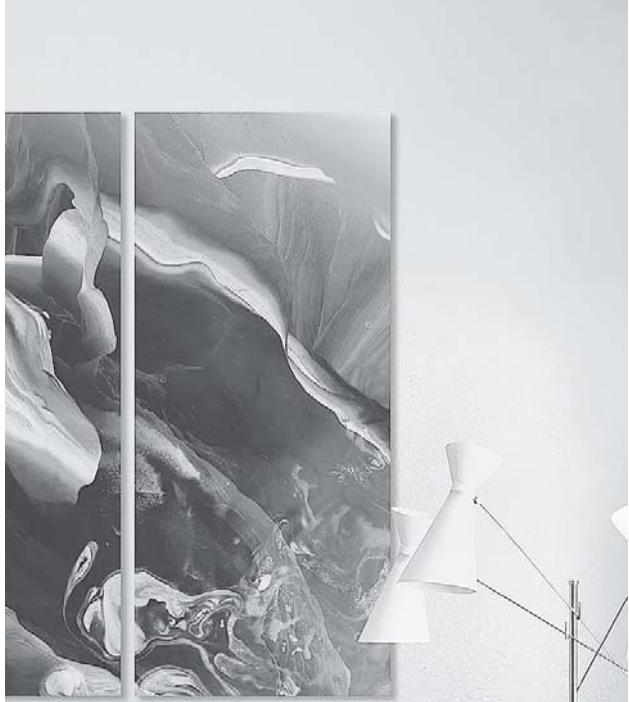
გაბუას

მე შენს დაკარგვას ახლა ვგრძნობ მძაფრად,
განვიცდი, როგორც არასდროს ისე,
მძიმეა, როცა ოჯახის ძაფი
გაწყდება და ვერ ამთელებ ისევ.

და უუკი ახლა გვხედავ და გესმის,
იმქვეყნად თუუკი არასძობ სადლაც,
შენა ხარ ჩემი უფროსი მწყები
და შენით ავალთ სიკეთის აღმართს.

ზამთარი

ხასიათს მიცვლის მანც უდაოდ
შეწევ ფიქრი და თოვლის ამინდი.
გარეთ როდესაც ქარი გუნდაბის,
დაფარულია თოვლით კრამიტი.
როცა სახლშიაც აღწევს წვიმის ხმა,
ღრმი მოგონილებს ვარცვლავ გონებით,
მიყვარს ხმაური სეველი მინისა,
ვზივარ და ეუსმენ სიამოვნებით.
გონება მანც ვერასდროს წაშლის,
რაც ადრე იყო, ძალიან აღრე
და ახლა ჩემი ძეირფისი სახლიც
ამ მოგონებებს ბადებს და ბადებს.
არ მინდა სხვასთან გაყიფა გრძნობის,
მსურს, დავიფერფლო შენივას და შენად,
მე ვიცი, თოვლი დამიცდის წლობით,
თუმც ვერ გავიგებ მე თოვლის ენას.
მე მინდა, შენი ღამაზი ხ

შანიძე

და, აი, უკვე გამოჩნდა შველა,
არადა, როგორ გვიჭირდა ერთ დროს.

ვარდობის თვე

ვარდობის თვეს, მაისის თვეს მზე სიამეს ახლიდა,
მოდიოდი და მოგეონდა სიხარული სახლიდა.

არცა შური, არცა წყენა, ბოროტ გზებზე მავალი,
მიცემოდეს დავიწყებას მრავალ, მრავალ, მრავალ...

მხოლოდ შენ ერთს გეუბნები, თუ სარ ჩემი მსმენელი,
რომ გაიღლის ბევრი წელი კვლავაც შეუსვენებლად.

შენ შერჩები მაღალ მწვერვალს ბუებით და დაირით,
ვარდობის თვეს ვარდი იყოს, ვარდი მრავალნაირი...

***
შენ ისე კარგი ხარ და ისე თბილი ხარ
და ისე მაოცებ მაგ შენი ბუნებით,
მენდე და მერწმუნე, მე დღემდე ვერაფრით,
ვერაფრით,
ვერაფრით
ვერ დაგინუნებდი.

შენ ისე კარგი ხარ და სანატრელი ხარ.
ო, როგორ გაიმბო, მიჭირს დარწმუნებით,
ამიტომ, ქიორფასო, მე დღემდე ვერაფრით,
ვერაფრით,
ვერაფრით
ვერ დაგინუნებდი.

ხოლო შენ, ჭკვიანო, მომთმენო, გამგებო,
მე გირჩევ, არ აყვე ამ საშიშ ცდუნებას,
შენს გარდა, მე ბევრი ჭკვიანი, ნასნავლი
გოგონა წიხლს მკრავდა და დამინუნებდა.

***
ეს თებერვლის სალამო
შენს სახელსა მღერის,
სევდა არ შემაყარო
შენი თვალის ფერი.

გეტყვი გულის ნადებსა
სიყვარულის გამო,
მომელავს შავი ადესა
თებერვლის სალამოს.

გიორგი არჩემაშვილი

***

რამდენხანს ვეძებდი შენიანებს,
სულო... და ცოდვებში გზა ამებნა...
მზეშიც საკურნებლად შევიარე
და არა გვამ-გულთა საამებლად.

იღბალსაც ისეთი გზავნილი აქვს,
შენ ელგუა, შენ ნატრიბ გამიანად —
ეს გზები მოკვდავთა გავლილია,
მე სხვა გზით მინდოდა, გამეარა...

მაგრამ ჩვენ მავალნი აღმართებით,
ყოველთვის გსარებლივთ დამრეცებით
და ველით იმ ერთ წამს — აღმატებულს,
როცა...

***

იმ მზის ამოსვლის ლირსი გამხადა,
ბავშვობაში რომ ხელით დამყავდა
და ფიქრს, უღრუბლო ზეცის დამხატავს,
სევდის კვალიც არ აჩნდა დამღადა.

რადგან დროც დროში უხმიდ წავიდა,
სიხარულსათვის მეტი არ მინდა —
მხოლოდ სიცოცხლე სხივთა ქარვიდან
ყველა წუთში და ყოველ წამითა...

უალეგანტურესი

უმანკო ფერებით გაცვეთილხარ,
ბგერაც ვერ გიფარაგს მართებულად,
რამეთუ ტალღების არცერთი ხმა
უშენოდ არასდროს ანთებულა...

დაე, შურისგებით ავსილან წურც,
აა რისხვად დაატყდეთ ფარისევლებს!..
ვერავინ შეიგრძნობს ამ სინაწულს,
გული რომ მკერდშიაც არ ისვენებს...

ან როგორ ვუშველო დალდასმულმა,
არადა, არ ახსოვს ცალი მთვარე —
რამდენჯერ ზღვარს მიღმაც გადავსულვართ,
იმდენჯერ გადმოსვლაც დავითვალეთ...

***

როდესაც ვიპყრობ სულების მაღლარს,
ასე მგონია, ჩემთან რჩები და...
გულს დაუბობლად ვახეთქებ ტალღას
მოგონებების ურყევ ჯებირთან...

შენ იცი, როგორ სიყვარულს ჰგავდი?
ყელა ზმანება რომ ჰგავს ზმანებას —
ჩემს გულზე უფრო დიალს და ნამდვილს,
განშორება რომ დაგენანება...

***

მიწისთვის ხელი არ ახლებინათ...
ისცე აჩრდილთა ტყეს ჰგავს უსიერს,
მარადიული სანახებიდან
დრო გასაძარცვად რომ შეუსიეს.

უსასრულობის მკერდზე დაბნეულს,
ღმერთის სრულყოფილ ამ ნამუშევარს,
ვერ ამონურავ — დრო უდაბნოა
და წყურვილისგან ყელი უშრება...

ნარმოსასგაში ღმერთზე დიდები,
ამპარტავნების მცირე მარცვლები —
მხოლოდ საკუთარ დროს ვეჭიდებით,
ვიდრე იმ დროშიც ჩავინაცრებით...

გამიგათ...

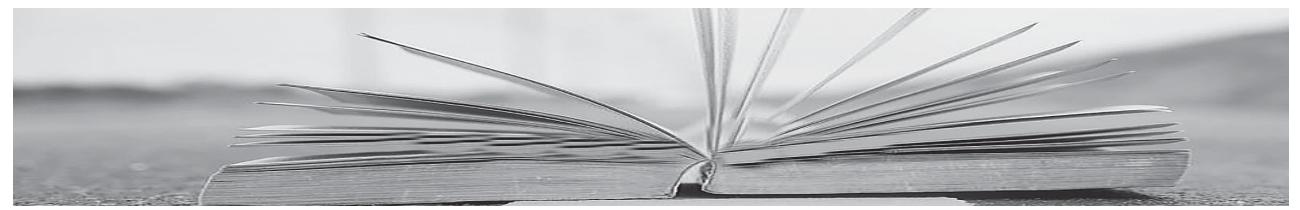
ზეცას ვახევდი დარდის საფარდეს,
გულს მიმდუღლივდა ლოცვა ხმანვრილი:
სული ეშმაქსაც უნდა ჩაბარდეს,
რომ ლვთაებრივის გახდე ნანილი!

მე იქ მეძებდნენ, თუმცა აქვე ვარ
და ცოდვილივით ვიხდი ჯარიმას...
ან სამოიხში რა მესაქმება,
ისედაც დარდით ჩამომლრჩვალი ვარ...

გზა

ჩემი დაპადება
მშობლებს დაპრალდებათ,
არადა, ღმერთის
ნების გარეშე
ვერ გაეტევა
ზეცა კარებში
და ყველა ცოდვას,
რასაც მომავალ
გზებზე დავთესავ,
მათი მოხაა
ჩემი სურვილიც
და მისწრაფებაც,
ყელს რომ მეზევა
უწყვეტ ძაფებად
და დალრჩბამდის
მითვლის წამებსაც
და სიკვდილის ხმებს
ჩემში გამებად
აფერვეს, მდაგავს და
მდუღრავს შინაგან
სისხლი ვანთხიო,
თუნდაც, ფილაქანს,
არ მაქვს სამშობლო
და მოწყვეტილი
ამ სისხლ-ხორცისგან
მე ვარ წერტილი,
რომელიც გადის
მხოლოდ გასავლელს
აღმოსავლეთს
და შორის დასავლეთს,
რადგან ეს მიწაც
ბრუნავს უკულმა
და ბედისწერას
ვებრძი უკულმართს,
რომელიც გზებზე
შემომენერა
და სადაც შვებით
დანმოქა მეწყერმა,
უფრორ ზეცის
მრუმე ნაშალმა
და ჩემი კვალი
რომ ვერ წამალა,
ინანა ჩემთან,
ინანა ჩემით,
რომ გზაზე
უწყვეტ
სიცოცხლედ
ვრჩები...

სკამზე გაშელართულმა თავებოტორა „ჰუჭურაძი“, იგუვე „პატარა ბეკიაძი“, რომელიც „როდობის“ ცინცხალი კოლოფიდან ამოლებულ პირველ ლერს მადინად ენერდა და იქვე ბალახზე წამოწყოლილ „მემნვანილებს“ რუს ქალებზე ეროტიკულ ზღაპრებს უყვებოდა, დამტვერილი პერლამუტრის ფეხსაცმლები ლევისების ტოტებზე შეინმინდა, მეგობრების „დაბოლებას“ თავი დაანება და სკამის საზურევს ზანტად მიეყრდნო. უფროსი ძმის ანუ „ბიგ ბეკიას“ „რეიბანები“ ელა მთალებზე ჩამოიცო, რომ მზის თვალის მომცრელ სხივებს ხევნის ბოლოს მოსეირნე დასვენებელთა უკეთ დანახვაში ხელი არ შეესტალა და ამვე დროს „ატრაქციით“ შესაბამისი ეფექტიც მოეხდინა.

„აბა, სიძონ! „ზერკლანი კაპლების“ იმპორტული სათვალები და გაპრიალებული კაუჩუკის ძირიანი პლატფორმები ეგრევე „პრაშუ-პაჟალუსტას“ ათემევინებდა „ლუბოი კურორტინი“ ქალს, ვისზეც „ბეკია-ბეკიანიჩის“ ყურადღება შეჩრდებოდა. მერე მუხლებზე გახსნებული ლევისები „არევის“ და არავის დაავიწყდეს! ბეკია წყალტუბოს ბელმონდოა და მორჩა! ხომ ჩასვდით? ორივე იწყება — „ბე“ და „ბე“. ამის მერე, ვინც „პუჭურა ბეკას“ ბრუციან, შაშუქება თვალებს მიაქცევდა ყურადღებას, ის ნამდვილად პიტალო კავალენი იქნებოდა და მეტი არაფერი! ეგრეა, არა, სიძონ?! „სტოპრომ!“ მარტო ჩემი დედა კარ მოტკე... ყლაშუნობდა ტლაპოში!

ის მეორეც, მაგის დაქალი, ნაღდი სტანკია!.. ტოტაააა...

ტოტაა! ტოტაა! — აყაყანდნენ „მემნვანილები“ წყლიდან ამოსული კვატებივით და ბეკიას „საჩუკენო“ ისტორიაც ერთი წამით დავიწყებას მიეცა.

რა უსინდიოს ხალხი ეს „დევოჩკები!“ დმრთისგან ასეთი მაგარი რამე გქონდეს ბოძებული და არ იყენებდნენ, არ იძლეოდნენ, ეგრე სად გაგინილა?

შენ რა იცი, ეგებ აძლევენ კიდეც და სხვა დანარჩენიც...

რა სხვა დანარჩენი? — ცევიტა ყურები ბეკიამ.

რა და იქანაც, იქინეც და იქანეც.

ეე!

სანატორიუმ „დრუჟებაში“ შემოკედლებულმა ორმა „ქალება“ მიიტაცა „მწვანე სასტავის“ სასაყვარულო ამბებში ჯერ კიდევ გაუხედნავი ყურადღება, და მერე როგორმა ლამაზმანებდა! ასფალტსაც რომ ადნოდა მათი ეშხი, ისეთმა. აბა! სათაფლის დინოზავრის ნაკვალევი რა იყო იმასთან შედარებით, რასაც ისინი კურორტის მებსიერებაში ანატერფალებდნენ. უკვე ნახევარი დღეა, ტუფით ნაშენი წყალტუბოს თეთრსვეტებინან რკინიგზის სადგურიდან ამ საკაფირო მინშენებობის გამასაჯანსალებელ კომპლექსამდე აბამდა, აგვირისტებდა და ქსოვდა ადგილობრივი მამრების ფანტაზიებითა და ძაბაქების დროს, ტელევიზორებითით გაფართოებულ და გამტკბილობით ხმასაც უცხოენობანი ქართულის მოტკბობა...

— აქ ბიძლიოტეკა იმუზეულ ერტად რომ არის, სად არის? — იყითხა ცეცხლოვანმა დრაკონმა.

ბეკია, რომელიც ფეხზე როდის წამოდგა ვერავინ დაინახა, ქალებს მოუახლოვდა და ეგრევე დაახსნა:

— წყალტუბოს ისტორია გაინტერესებოთ?

ქალმა, კიო და კიდევ სტალინის დარგული კავების ნახვა გვინდათ. ბეკიამაც არ დააყოვნა და თითო უჩენა:

აი, იქ არის, იმ მოსახვეთან. კაკლებიანი ეზოც მოჩანსო. „კრასასაცები“, წამომყენით და ყველაფერს გიჩვენებთო.

ვამე, ვამე, რა ვამაცია! — აკისისდნენ, „კრასასაცები“. კაკლებში სასიამოვნო სიგრილე იქნებაო, და როდესაც აღმართოვანი ცეცხლობდნენ, „ჰუჭურა ბეკიას“ ფანტაზიებით ახურებული ზბანებით პირდაპირ მიებათ „იქანაც, იქინეც და იქანეც“-ასთან.

კოსტა, ჰე, ბაჭო, გამოტყიდი. თქვი, ვინ არიან, და „ვაძშე“ რა ხდება? — მიუძრუნდა ბეკიათავის ძმაკაცს და რკინიგზის სადგურის უფროსის — „კოჭლი კაზანოვას“ — შევილ.

რა ვიცი, აბა! მაგარი შხვართები არიან! მამარების კაბინეტში ჯერ არ მჯდარან, — თვალიმრავლმიშვნელოვნან და ჩაუკრა მეგობრებს, — და როგორც ჩანს, არც დაუჯდებიან! „მაგენები“ „ჩაიკების“, ცევატეკას ქალებიან, ჩვენ მაგენიან ვინ მიგვიშვებს? ეპ-ჰე-ჰე-ჰე! — ხერწყვე გადაყლაპა კოსტამ და მადინაად დაამზტნარა, — რა, სიძონ, ტაქსისტმა?

პოო, ეევე? — ისტორიის მოყოლა განაგრძო ცოტა მეფეგაცრუებულობა ბეკიამ. უხსაითაბა მის სიტყვებსაც დაეტყო, ამბავმა თითქოს რალაც დაკარგა, ცოტა უგემური და უმარილო გახდა — იმ საშინელი ამბების მერე ტაქსისტები მაგარ „მანდ-

რაუში“ იყვნენ. ჰოდა, ერთხელაც ლამის ცვლაში გავიდა ეს გურამა; მოგრარანი და მივის კლეინტი ვერსად ნახა, უაზროდ დაქროდა ქუთაისის ჟენებში. უეცრად „ბალახზე“ მანქანის წინ რალაც დალანდა. მოხდებილი ქალის ფიგურას მიამსგავსა. შორიახლოს გააჩერა მანქანა, მაგრამ მგზავრი ადგილიდან არ იძეროდა. არც ეს მიღიდობა ახლოს. ჰოო, არც ის მიღიდის და არც ეს მოღის მანქანისენ. გურამა თავისთვის ამბობს — რას ელოდება, ნეტა? ამ შუალამისას, ტაქსის გარდა, ქალის სხვას რას უნდა ელოდესო? ბრმაა თუ მოჩენებაა? ან ეგებ, ჯერ ვერ დამინასა ამ შეჩვენებულმა... და დაუსიგნალა. პიპიკ. ერთიც და პიპი-

ლიყო ნისლში გახვეული ხუჭუჭა შინდის-ფერი ზვრებით დაფარული ქალის სხეულის ყველაზე იდუმალი ნაწილი, რომელიც თითქოს ბორგავდა, ფუთფუთებდა და მას უხმობდა.

პატარა ბეკიაც არ გაუძალიანდა — გა-ჰყენა ამ ზმანებას და მისთვის ჯერ კიდევ უცნობი ბიბლიის ზეირთებში გაინავარდა — ეპებიით, ბეკოორ, შე ძელოლ დარებითი ანებული უკვე ველარაფერს ხედავდა, მხოლოდ აპაუნებდა რებანებს ამოფარებულ დაელმებულ თვალებს. აღარც თავისი ესმოდა და აღარც — სხვისი, ვერც სხვა რაიმეს ამჩენებდა, გონების ყველა „კლაპანი“ ჩაეკეტაო თუ გაესხაო, ლერწომა იცია! თპოო, ბეკინვიჩი, შე ჩვენის გადანგრეუ-

მოსინჯულ-მონონებულს ამბის თანამონილებსაც შესთავაზებდა; სანზე დადებული უცხოდა და ეგზოტიკური ნუგბარივით ჩამოუტარებდა დაფარებითი პირების წინ. ისინიც სიამოვნებითა და ხალისით მიირთმევნენ მათთვისვე გასაკვირვებელი ისტორიას და დაიჯერებდნენ კიდევ.

ოოო, რა მაგარი მოსასმენი იქნებოდა ბეკიას ამბავი, „ამ მის პირველ შებმულ ქალზე ან ქალებზე“... როგორ განტოტდებოდა, იკვირტებდა და იყვავილებდა ათ-თხუთმეტ წუთში ჩატეული ეს „თავგადასავალი“, რომელიც არასოდეს მომხდარა, ალბათ არც მოხდებოდა, გონების ყველა კიდევ და უნდა ერთობოდა, მაგრამ თავისი ესმოდა და აღარც — სხვისი, ვერც სხვა რაიმეს ამჩენებდა, გონების ყველა „კლაპანი“ ჩაეკეტაო თუ გაესხაო, ლერწომა იცია!

კობა ცხაკაია

უკანასკნელი — პირველი

სწორედ იმ წუთს „მემნვანილები“ არა ამქევნიურ, თავბრუდამხვევ სურნელში გაევინენ და მიმოიხედეს. ფეხშიშველა „ჩაიკაში“, ცაში მოლივივე წითელი და ცეცხლოვანი დრაკონების სარაფნიანი მოჩენებები, ალუბლისფერთმებინი ალქაჯები „სტაკაუზინი“ ნაინს ლოკებული, ბიჭების კუნძობელი დაბინდული მზერით იყურებოდნენ.

— გამარტება, ვაშკაცებო! — თქვა ერთმა თითქმის უაქცენტო ქართულით.

კაცებო, დახმარება გვჩირდება, ხომ მიგეხმარებით? — მეორეს იღვან ხრინნიან ხმასაც უცხოენობანი ქართულის მოტკბობა...

— ბეკია ბორჩილია და მიყვებოდნენ თავის რებიძებიან გიდას და ცირინდნენ, კისკისებდნენ, ულურტულებდნენ და „მამაკაცური შურით“ ავაშებდნენ აყვინჩილებული „მემნვანილების“ ჯერ კიდევ გაუფრებული ელიტარი მისამართი იყენებოდნენ!

კალება მორჩილად მიყვებოდნენ თავის რებიძებიან გიდას და ცირინდნენ, კისკისებდნენ, ულურტულებდნენ და „მამაკაცური შურით“ ავაშებდნენ აყვინჩილებული „მემნვანილების“ ჯერ კიდევ გაუფრებული ელიტარი მისამართი იყენებოდნენ!

— მიკილებით მოქსვილი ხალიჩა; ის ყველას გასაგებ წინადადებებში გაიშლებოდა, გრძნობებით აბურდებოდა, ვნებებით გამდიდრდებოდა და ოცნებებით შეფერადებოდა; რამდენ ტკბილ და მათრობელ ტყუილსა და მონაგონს დაიმატებდა, ნარმოსახვის მძაფორს იშვილებოდა მელინის შეფერნინებული ორ წინადადებიანი სინამდვილი ექვიმის გიგანტების გიგანტების გადამდინარებით და დაიმატებოდა;

— ბეკია, ბეკია! — „კაკლებიდან“ დედამდა და არ დავითოდა, და შოკოლადით ასაკედნენ კარის მისამართი თეთრის ასაკიცების“ ეს ქარისგან უნებლივი კრასავიცების“ ეს ქარისგან

11 სექტემბერი

რის მოსაზრებები, ლიტერატურული წიაღსვლები თუ თეატრალური ნარმოდგენები მართლაც საინტერესო აღმოჩნდა.

დადგა შენობიდან ეზოში გასვლის ქამიც. ლატვიელი სერგე ტიმოფევი და ბელორუსი დმიტრი სტროცევი საკუთარი ლექსებით წარდგნენ მკითხველის წინაშე, აქვე იყვნენ ქართველი პოეტებიც — ნენე გიორგაძე და შოთა იათაშვილი და მთარგმნელთა როლში. მალე სცენა ირლანდიელმა პოეტებმა დაიკავეს — ჯესაკა ტრენორისა და ჯონ ი'დონელის პოეზიის საბამოს პატარა შამუგია უძლვებოდა, მანანა მათიაშვილი და ზაზა კოშკაძე ლექსების თარგმანებს კითხულობდნენ. წარადგინეს ახალი წიგნიც — ირლანდიური პოეზიის ანთოლები.

ყველაზე ხანგრძლივი ლიტერატურული დღე გიორგი დამიტ ყველაზე ერთგული მკითხველების თანხლებით დასრულდა.

თავი მესამე

ამბავი

ერთიანი ლიტერატურული სამყაროს

წინა დღისგან არანაკლებ დატვირთული ალმოჩნდა მორიგი ლიტერატურული დღე — 4 საათი, 32 წუთი და 1 წამი.

დისკუსია, რომელსაც პატარა შამუგია უძლვებოდა, პოლონელი იუსტინა ბარგელსკას, სლოვაკი მარტინ სოლომორუესა და ურაინელი ანდრი ლიუბკას მოსაზრე-

ბებით დაიწყო. საუბარი დაეთმო ალმოსავლეთ ევროპას, როგორც ერთ მთლიან ლიტერატურულ სახლს. პატარა შამუგია სალომე ბენიძემ შეცვალა და მაგიდასთან უხმო პოეტებს — გრეტა ამბრაზაზიტესა და დომინიკას ნორკუნასს. ერთად წარადგინეს ლიტვურენაზე გამოცემული ახალგაზრდული ქართული პოეზიის ანთოლოგია „ექო“, რომელიც ნანა დევიდემ თარგმა. მორიგი ლიტერატურული საათი კი პოლონელი ქშიშტოფ ჩიუვესის წიგნის — „სამყაროს პატარა ცენტრი“ — წარდგენასა (თარგმანა დავით კანდრევიჩი) და ავტორთან საუბარს დაეთმო, რომლის მოდერატორადაც ქეთი ქანთარია მოგველინა.

წინა დღების მსგავსად მენობიდან ეზოს მიგამურეთ, სადაც პატარა შამუგიასთან და შოთა იათაშვილთან ერთად მარტინ სოლომორუესა და იუსტინა ბარგელსკას პოეზიის საბამო გველოდა. დღე შევიცარიელი პოეტის, არიანე ფონ გრაფენრიდის ლექსების კითხვით დასრულდა, რომლის მოდერატორიც ზუა ლამბაშიძე იყო.

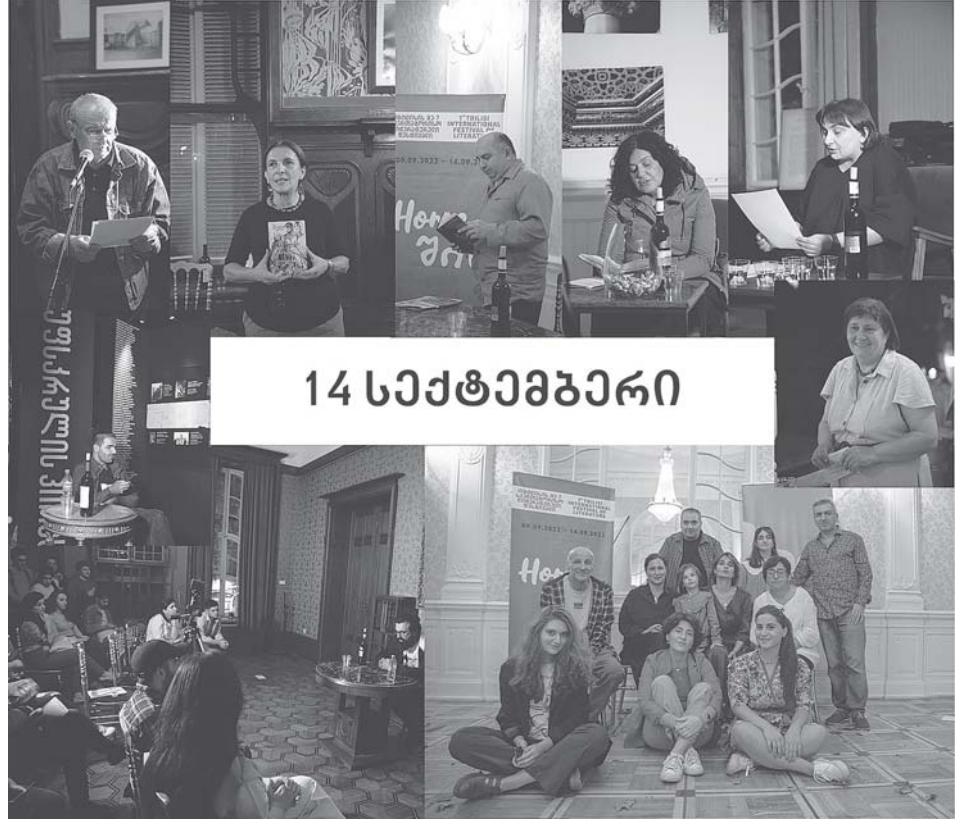
თავი მეოთხე

ამბავი

ჟესტივალის

ყველაზე ხანმოკლე დღისა

ფესტივალის პირველი სამი დღისგან იმდენი ემოცია მივიღეთ, იმგვარი შთაბეჭდილებები დაგვიგროვდა, უპრიანი იქნე-

14 სექტემბერი

ბოდა, ერთგვარი უიკენდი გამოგვეცხადებინა. მეოთხე და მეხუთე დღეები მხოლოდ თითო-ოროლა შეხვედრით შემოიფარგლა, თუმცა ინტერესის თვალსაზრისითა და მნიშვნელობით ისეთივე ღირებული იყო, როგორც წინა შეხვედრები და საუბრები.

თუ პირველ დღეს დისკუსია გაიმართა მხატვრულ ლიტერატურაში მესაიერების როლზე, ამჯერად ნინო ლომაძემ და დავით ჯიშებარიანმა გიორგი მაისურაძესთან ერთად ილაპარკეს, თუ როგორ ასახვას პოვებს ესა თუ ის მოვლენა, ეპიქალური მნიშვნელობისა მარტვაზე, მხატვრულ თუ დოკუმენტურ ტექსტებზე, გაგაცნოს უცხოელი და ქართველი ავტორები და ყველანაირად ეცადოს, ამით უდიდესი სიამუდამოდ დარჩა როგორც აგვისტოს იმის მეხსიერებითი ბარათები, დავით ჯიშებარიანის წიგნი კი — „ბუცები და ტყავი ჩექქა“ — რომელიც მწერალთა სახლის სასტიპებიდო პროგრამის ფარგლებში გამოიცა და რომელმაც სულ ახლასან ლიტერატურულ პრემია „საბა“ დაიმსახურა სპეციალურ ნომინაციაში „საბჭოთა და პოსტსაბჭოთა ისტორიის რეფლექსია ქართულ ლიტერატურში“, იმგვარ მოგონებათა სკორია, რეკომენდაციებს ადამიანებს, რომელთა სახეები მხოლოდ მიმტომ არ უნდა გაიცრიცოს, მის ხატად რომ არავინ იქცეს.

და დადგა დღე, როცა ერთის მხრივ — მადლობა, მეორეს მხრივ კი, ნახვამდის უნდა გვეთქვა. მადლობა მხერალთა სახლს ამ ლიტერატურული ზეიმის მოწყობისთვის, ამდენს რომ ფიქრობს, როგორ და რა ფორმით გესაუბროს მხოლოდ და მხოლოდ ლიტერატურულ თუ დოკუმენტურ ტექსტებზე, გაგაცნოს უცხოელი და ქართველი ავტორები და ყველანაირად ეცადოს, მაგრა უდიდესი სიამუდენება განიცადოს უკლებლივ ყველამ. სხვათა შორის, ორგანიზატორებმა „შინ“ ჩაკეტილებზე იფიქრებს და ყველა შეხვედრა თუ წარდგენა სოციალური ქსელის პირდაპირ ეთერის რეზიდენტი ჩართეს.

ფესტივალის დასკვნით საღამოს სხვაგვარი ელფერი აქვს ხოლმე — თან გადაღლილი, ემოციებით დატვირთული ხარ, მასთან ვე კი უზლი გნედება, ხვალიდან ეს ლიტერატურული ორომტრიალი ისტორიის საკუთრება გაძებება.

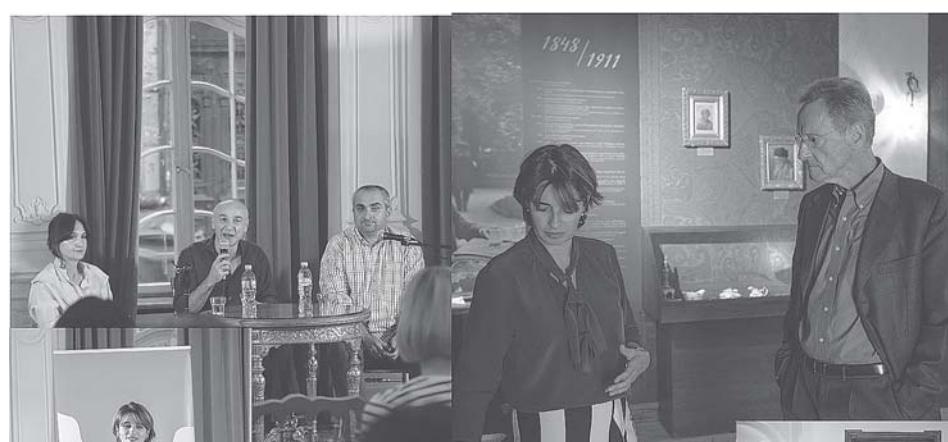
მაქს ფრიშის „კითხვარზე“ სასაუბროდ მწერალთა სახლს მაქს ფრიშის ფონდის პრეზიდენტი თომას შტრესლესი ენვია. შეხვედრას მაია ფანჯიიძე უძღვებოდა. მნიშვნელოვანი და პასუხებულები კითხვები — ესაა ამ ნიგნის ხიბლი, რომელიც თითოეულ მკითხველს ცხოვრების საკუთარ თავში და მაქს ფრიშის კითხვას ინდივიდუალურად აქცევს.

ამავე დღის ბოლოს მკითხველთა უმრავესობას საშუალება მიეცა, არა მარტო მოესმნა საყვარელი პოეტებისთვის (პოეტები კი ნამდვილად მრავლად იყვნენ), არა მეტე შეხვედრა მწერალთა სახლის თითქმის ყველა სივრცეში. ასე აღმოჩნდათ ხან მთავრა დარბაზში, ხანაც — ბიბლიოთეკაში, მერე — მნერლის ოთახში, სალონში, მეორე სართულის ვერანდასა და რეპრესირებული მწერლების მუზეუმში, რომელიც თუ არ გინახავთ, აუცილებლად უნდა ნახოთ.

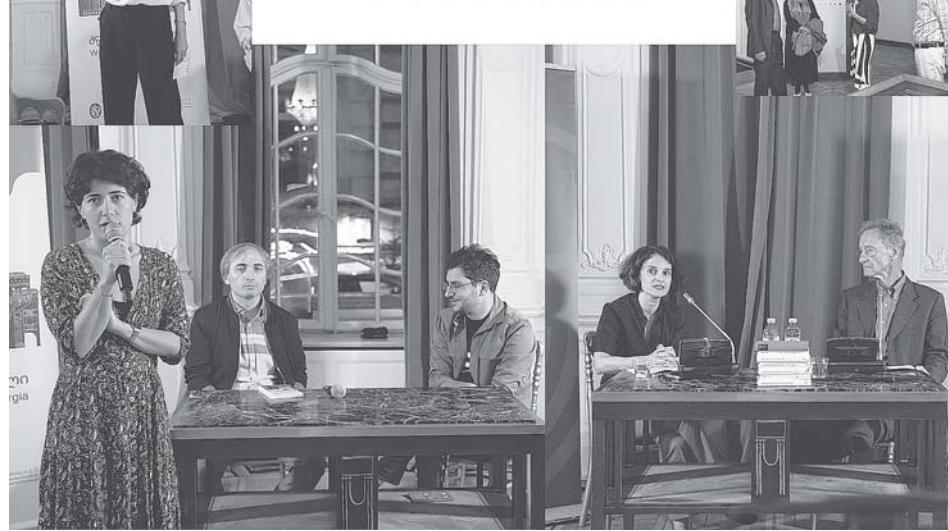
პოეტური მარათონი ერთგვარი გამოწვევაა — არ იცა, როგორ გადანაწილ შენი, როგორც მკითხველის, დრო, ვინ როდის „მიატოვო“ და სათეკენ აიღო გეზიზი. მწერალთა სახლი სავას იყო კითხველი და მაქს ფრიშის კითხვას ინდივიდუალურად აქცევს.

შორიდან რომ შეგეხედათ მწერალთა სახლისთვის, დაინახავდით ყველამ გაბნეულ ერთნარად კმაყოფილ და ბედნიერ ავტორ-მკითხველს და მთავარიც ხომ ეს ერთობაა?

ფესტივალი დასრულდა — ნახვამდის. დაგვირჩნა მოლოდინი — აუცილებლად შევხვდებით მერვე საქმე ისა, ამჯერად რამდენი საათით, წუთითა და წამით.

12-13 სექტემბერი

— მაიმუნივით მარჯვე! — ბავშვმა გამო-
ოთქმა თავის სასარგებლოდ მოატრაალა.

***

რამდენიმე წუთის შემდეგ ისევ მაქსი-
მის ნინაშე დაერქო.

— თან სპექტაკლს მოგინყობ!

— სპექტაკლს?

— პუბლიკას გავაცინებ, ცრემლებამ-
დე ვაცინებ!

ომარ-პოლი ბოლო სიტყვას ჩაეჭიდა.
მას ბევრი ტკივილი ახსოვდა, ბევრი გლო-
ვა. ხელახლა დაიწყო:

— სიცოლით დავიწყოვა!... მომეცი საღ-
ებავები, ჩვეუბი და ნახავ!

იგი პატარა როთახი გაუჩინარდა. ელე-
ქტორონსა და სალარის შორის მოიკუ-
ჭა, მოიკაზმა, გრიმი გაიკეთა.

მაქსიმმა მოშორია ეჭვი, რომელიც ტა-
ნჯავდა. ბავშვის გამოჩენის მომენტიდან
ორი გრძნობა ერთდროულად დაეუფლა:
სიმპათიისა და ანტიპათიის. ურთიერთსან-
ინააღმდეგო განწყობები ალიზანებდნენ.

ცნობისმოყვარეობს გამო ბავშვს უფ-
ლება მისცა გაეკეთებინა, რაც უნდოდა.
თავი დატირა, რომ მაყურებლის მოუთ-
მენლობით ელოდა ფარდის აწევას, რნა-
ვარი ბიჭის მორივ გამოჩენას.

ომარ-პოლი მის ნინაშე წარსდგა ნაირ-
ფრად შელებილი სახით, ნითლად შელე-
ბილი თმებით, ნარინჯისფრად შელებილი
თვალებითა და ტუჩებით. ატრაქციონის-
ტი პირდაღებული შესცეკროდა.

უხელო მხარზე მიმაგრებული ცოცხი
ბიჭს უცნაური არსების იერს ანიჭებდა:
ნახევრად ადამიანურის და ნახევრად ფრ-
ინველი.

ომარ-პოლმა სცენაზე გაიარა, ფეხებს
შიგ ადგამდა, თემოებს არხევდა, თან ენას
გარეთ ჰყოფდა და სლოკინებდა.

მაქსიმს საცილი წასკდა:

— რა მასხარა!

***

მალე მანექს კლიუნის ნომრებით მოხ-
იბლული ხალხი მოაწყდა. ბავშვები იერი-
შით იღებდნენ მანექს, თან უფროსებს ექ-
ჩებოდნენ, დახურვამდე იქ რჩებოდნენ.

დღის ბოლოს მაქსიმი და ბიჭუნა ერ-
თად აფარებდნენ მძიმე ბრეზნენტს. საერ-
თო საქმე მათ სულ უფრო აახლოებდათ.

ერთი კვირის თავზე მაქსიმმა ბავშვს
სახელი კითხა:

— ომარ-პოლი მეჭია!

— ომარ-პოლი? ეს ორი სახელი ერთ-
მანეთის არ უხდება!

— მე ომარ-პოლი მეჭია, — გაჯიუტდა
ბიჭი

— სხვა სახელი უნდა მოვძებნოთ.

— ჩემს სახელს არ შეეხო!

ბავშვის ხმაში მკვახე ტონი გაისმა. მა-
ქსიმმა იგრძნო, რომ ბავშვური სირბილის
მიუხედავად, ეს ბიჭი შეძლებდა გადაულ-
ახავი კედელი აღმართა იმათვოს, ვინც
ცუდად შეეხებოდა.

— შეი შეურაცხოფა არ მინდოდა.

— შეგიძლია, ჩემს ორ სახელს მესამე
მიუმატო, — ერთბაშად დაომობაზე წაგი-
და.

— მესამე სახელი? რომელი?

— ასე დამიძახე, „ომარ-პოლ-ჩაპლი-
ნი“.

ბიჭი გიფდებოდა „შარლოზე“, „რომელ-
მაც მასავით ბევრი ინწინა ცხოვრებისგან
თუ ადამიანებისგან, რომელიც მასავით
გატენა გაჭირებამ, „შარლოზე“, „რომელ-
საც შეეძლო, უბედურება ერთბაშად მხ-
იარულებითა და ოინბაზობით შეეცვალა.

— „ჩაპლინი“? მართლა ფიქრობ, რომ
კარგი იქნება?

— ეს კოსმოპოლიტიზმი ჭკუაში არ უჯდე-
ბოდა.

— ჰო, კარგი იდეაა, დიდ შემოსავალს
მოგიტონ.

ომარ-პოლი ბიზნესის ნიჭი მოდგამდა.
მისი ნინაპრები ანტიკური ეპოქიდან მოყ-
ოლებული მოგზაური გვერდი, ხმელთაშუა
ზღვის სანაპიროზე უამრავ კომერციულ
ჯიხურს ფლობდნენ.

— სკვერში რამდენიმე აფიშა გააკარი,
ჩემი გვარი მსხვილი ასოებით დაწერე!

— შენი ოჯახი რას იტყვის? ამას რო-
გორ მიიღება? მინდა, ყველაფერი წესი-
ერად გავაკეთოთ, პრობლემები არ მჭირდება!

მაქსიმმა მოიფიქრა: ნათესავებს თვით-
ონ მოელაპარაკება, აუხსის მათ, რომ გა-
რკვეული დროის შემდეგ ატრაქციონის-

ლიტერატურული გაზეთი

ტი გადაუხდის, პირობას დადებს, რომ სა-
ლამოს სკოლაში ივლის, სამაგიეროდ, ძა-
ლიან დაკავებული ნათესავები კმაყოფი-
ლები დარჩებან იმით, რომ ახლობლების
დაკარგვით შოკირებული ბავშვი გასართ-
ობ სამუშაოს იპოვოს.

„კლოუნი!“, „შარლო!“, თავისი მოთხუპ-
ნული სახით, დაბრეცილი ფეხებით, ცოცხ-
ის ხელით, მოარ-პოლი პუბლიკას სიცილ-
ით დახოცავს.

სიცილით! ბევრი სიცილით უპასუხებს
ადამიანების სიგიჟეს და აბსურდულ სივ-
დილს!

— ვგრძნობ, რომ მაღლე ხელფასს მო-
მთხოვ.

— არა! უფასო იქნება, — დაარწმუნა
ბავშვმა. შენ ფულს იხდა აფშებში და მით-
მობ მანეჟს. დაარჩენს უფასოდ ვაკეტებ!

— ჰო, კარგი! უფასოდ, — გაიმეორა
კმაყოფილმა მაქსიმმა.

ბიჭი მართავდა თუ პირიქით, ვერ გარ-
კვეულიყო. მხრები აიჩერა, გააცნობიერა,
რომ ეს თამაში მოსწონდა.

***

ავიშა სწორი სოფერი მოარ-პოლის ნათეს-
ავები არდადეგებზე წავიდნენ ოვერნში.
მაქსიმმა ბავშვი თავისითან გადაიყვანა. მა-
ნეჟის დაკეტვა არცერთ მათგანს უფიქრი-
ოა.

მალე ცალხელა ბიჭისოფის ატრაქცი-
ონისტმა პროტეზის გაკეთება გადაიყვა-
ნტა. ორთოპედითან თავისი ხარჯით მიიყ-
ვანა. შედეგით კმაყოფილი დარწინებ.

მაქსიმი ძველებურად გულუხვი და მხ-
იარული გახდა. „ყავაზი“ სადილად დაპ-
ატიუდა. იმ სალამოს გაიგო, რომ ქალი ქმარს
გაშორებული ყოფილა, ბავშვი კი, რომელ-
საც უკენდებზე ასეირნებდა, მეგობრის
შეიღილი დაღმოჩნდა.

— მადლენი მეჭია...

— ასე გავიდა, ორი წელი, ორი ბედნიერი
წელი!

მადლენი ყოველ სალამოს მოდიოდა.
მანეჟი გაბრდლებილი იყო.

„ომარ-პოლ-ჩაპლინის“ სახელს უკვე
სენის ორივე სანაპირო იცნობდა.

***

ზამთრის ერთ დილას მაქსიმმა ბიჭი
გააფრთხილა, რომ მთელი დღით უნდა გა-
სულიყო.

— სად მიდიხარ?

— ეს ჩემი საიდუმლოა!

თან ეშმაკურად დაამატა:

— იმარ-პოლი და ედესაც გაიგებ...

მაქსიმი რვა საათზეც არ დაბრუნდა.
ციონდა. მანეჟში მადლენის გარდა არავინ
იყო. ქალი დაეხმარა მოარ-პოლს ბრეზნე-
ტის გადაფარებოდა. შემდეგ ორივენი პატ-
არა ითახში შევიდნენ.

დაცარიელებულ სკვერს თრთვილი
ნელ-ნელა ეკიდებოდა.

გახდა ცხრა საათი, თერთმეტი, თორმე-
ტი...

შეშვილებული ქალი და ბავშვი ბინის-
კენ გაემართნენ. მაქსიმი არც იქ დახხვდათ.
ყველან დაძებნეს, მაგრამ ვერავითარი
ნერილი ვერ იძოვეს.

მერე ძებნა გამოაცხადეს: ეძებდნენ სა-
ავადმყოფებში, კომისარიატებში...

მეორე დილას შეიტყვეს, რომ ნასვამ
მაქსიმს მანქანა დასჯახებოდა კონკორ-
დის მოედანზე.

ატრაქციონისტი რეანიმაციის განყო-
ფებაში იძოვებს. დაბინტული, აპარატზე
შეერთებული მაქსიმი გატირვებით სუნთ-
ქავდა.

— საწყალი, ბოდავს, — წაიჩურჩულა
ეგთანამა, — განუწყვეტლივ ითხოვს ჩაპ-
ლინს, „შარლოს“.

***

სამი დღის თავზე მაქსიმმა ბავშვი იცნო.
ბიჭი და მადლენი, რომლის ბრდლვიალა
კაბა ათახის ნაცრისფერ კედლებს ამზა-
რულებას, ხელჩაკიდებულები იდგნენ.
ექიმისგან იცოდნენ, რომ მაქსიმის გადა-
რჩენის არავითარი შანსი არ არსებობდა.

ატრაქცი

ბერტოლტ ბრეხტი

თერმინ „ვაიგრანტის“ შესახებ

არასდროს მომწონდა სახელი, რომელიც დაგვარქვეს: ემიგრანტები. ეს ხომ ქვეყნიდან წასულს ნიშნავს. მაგრამ ჩვენ არ ვტოვებთ ქვეყნას და არც სხვას ვირჩევთ საკუთარი ნებით. სხვა ქვეყნაში არ მივდივართ იქ დასარჩებად, ხანდახან იქნება საქუდამოდაც. ჩვენ გავრძივართ. დევნილები ვართ, გაძევებულნი. სახლი არა გვაქეს, ემიგრაცია ჰქვია ქვეყნას, რომელმაც შეგვიფარა. მოუსვენრად ვსხედვართ, რაც შეიძლება ახლოს საზღვართან, ველით უკან დაბრუნების დღეს. სულ მცირე ცვლილებაც კი საზღვრის იქეთ არ გვეპარება, ყველა ჩამოსულს გულმოდგინედ ვეკითხებით ამბებს, არაფერი გვავინწყდება, არც იმედს ვკარგავთ და არც არაფერს ვპატიობთ, რაც მოხდა, არაფერს ვპატიობთ. ოპ, ზღვის სიწყნარე ვერ მოგვატყუება! თქვენი ბანაკებიდან ჩვენამდე ყვირილი აღწევს. თავად ჩვენც ხომ ბოროტმედებათა ცოცხალი მოწმენი ვართ, რომლებმაც საზღვარზე გადასაწრეს. ის, ვინც ახლა დახეული ფეხსაცმლით მიაბიჯებს ბრძოში, იმ სირცხვილზე მოწმობს, ჩვენს ქვეყნას რომ თავზე დაატყდა. მაგრამ არც ერთი ჩვენგანი აქ არ დარჩება. ბოლო სიტყვა ჩვენზე.

ჰერმან ჰესე

***
ადამიანებს ათასი რამის ეშინიათ, ტკივილის...
საკუთარი გულის, ეშინიათ ძილის, და გაღიძების, მარტობის...
სიკვდილის, ყველაზე მეტად მისი, სიკვდილის. მაგრამ ეს მხოლოდ ნიღბებია და კოსტიუმები. სინამდვილეში მხოლოდ ერთი რამეა, რაც ყველას შიშს გვრის: საკუთარი თავზე უარის თქმა, გაურკვევლობაში ნაბიჯის გადადგმა, პატარა ნაბიჯი ყველა არსებული დაზღვევის იქით. და ვინც ერთხელ, თუნდ ერთადერთხელ დაკარგა თავი, ერთხელ მაინც გამოავლინა დიდი ნდობა და სრულად მიენდო ბედისწერას, გათავისუფლდა. თავი დააღწია დედამინის კანონებს, კოსმოსში გადაეჭვა და ვარსკვლავთა ფერხულში ჩაება.

ულა ჰანი

სამადლოგალი სიღარა

„უერთმებან შენმან და არგანმან შენმან, ამათ ნუგეშინისმცეს მე“. 22-ე ფსალმუნი

მადლობელი ვარ, რომ არ მფარველობ, რომ არ ხარ ჩემთან, როცა მჭირდები, პატარა დათვისთვის არა ხარ ზეცა, არ ხარ არგანი ნუგეშისმცემი.

მადლობელი ვარ ყველა წილისთვის, ნინ რომ მიბიძგებს ჩემი თავისეკენ. გზას, რომელზედაც მარტო დადიან, მადლობელი ვარ, რომ არ მიმდიმებ.

მადლობელი ვარ შენი სახისთვის, ის არის ყველაც და არაფერიც, და რომ არ არის შენი წყალობა ყოველივე ეს და ჩემი ლექსიც.

როზე აუსლენდერი

შეს თავს ზემოთ

შეს თავს ზემოთ
მზე, მთვარე და ვარსკვლავები.
მათ უკან კი
უსასრულო სამყარონი.
ზეცის იქით
ბეკრი უსასრულო ზეცა.
შენზე მაღლა —
რასაც შენი თვალი ხედავს.
შემში —
ყოველივე ხილული
და უსასრულოდ უხილავი.

არაფერია უცვლელი

არაფერია უცვლელი
გულს ვიძლებ
ამბებსა და საიდუმლოებებზე
ოცნებით
გარსკვლავთა უსასრულო წრეს
ვეკითხები
დასაბამზე აზრსა და მიზანზე
დუმილით მიშორებენ თავიდან
ადგილებს რომლებსაც ვსტუმრობ
სახელებს ვარქმევ
იმ სასწაულთა მიხედვით
რომელთაც ისინი მიცხადებენ
არაფერია უცვლელი
ყველაფერი იცვლება
და მცვლის მეც

ჰილდე დომინი

ლურჯი დღე

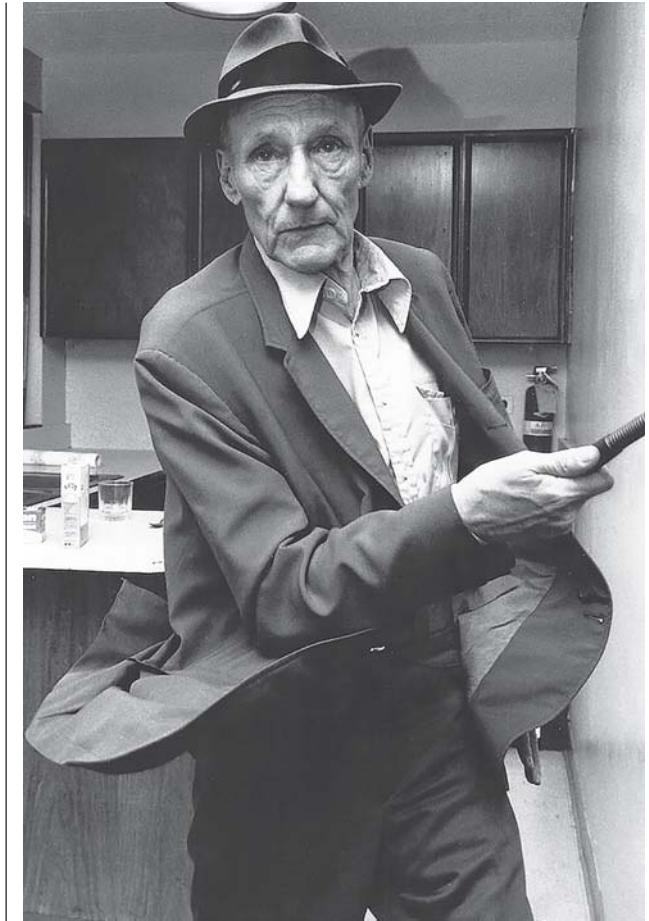
ლურჯი დღეა,
ლურჯ დღეს
არ შეიძლება, ცუდი რამ მოხდეს.
ლურჯი დღეა,
ომი ცხადება.
ყვავილები აყვავნენ „არა“-დ,
ჩიტები გალობდნენ „არა“-ს,
მეფე ტიროდა სადღაც.
არავის სჯეროდა.
ლურჯი დღე იდგა
და ომი კი მაინც იყო.
ლურჯ დღეებშიც კვდებიან,
ყველანაირ ამინდში.
ლურჯ დღეებშიც გტოვებენ
და შენც ტოვებ,
არავის იწყალებ,
არც შენ გიწყალებენ.
ლურჯ დღეებშიც
არ იხდიან ბოლიშს.
არავის სჯერა:
მაგრამ ლურჯ დღეებშიც
ტყდება გული.

რიკარდა ჰუსი

გაღლა ზეცაში ერება

მაღლა ზეცაში ქრება
ბოლო ვარსკვლავი ობლად,
მხოლოდ ბულბული გალობს
შორს ... შორს.
დამშვიდდი, გულო, დროა,
გრძნობ მარადისობის ქროლას?
ხელს, მისვენებულს კალთაში,
ხმალი ეჭირა ერთ დროს.
ის, რისთვისაც ომობდი
ლიდა კი ბორილად?
დამშვიდდი, გულო, დროა.
გრძნობ მარადისობის ქროლას?

თარგმანი ქართველი ნიკოლაძე

უილიამ ბეროუზი

სამადლოგალი ლოცვა

ეძღვნება ჯონ დილინჯერს და იმედი მაქს, რომ ის ჯერ კიდევ ცოცხალია. მადლიერების დღე, 1986 წლის 28 ნოემბერი.

მადლობას გიხდი გარეული ინდაურისა და გადამფრენი მტრედებისათვის, რომლებიც განირიცხა ამერიკელთა ნაწლავებში მონელებისათვის.

მადლობას გიხდი მინისთვის, რომელიც გაძარცვებ და მოწამლე.

მადლობას გიხდი, აბორიგენმა ინდიელებმა რომ გამოგვიწვიეს ბრძოლაში და ცოტაოდენი საფრთხე შეგვიქმნეს.

მადლობას გიხდი ბიზონთა ნახირისთვის, რომელთა ლეშიც დასალპობად მიაგდე.

მადლობას გიხდი, რომ მგლებისა და კოორტების ხოცვა წაახალისე.

მადლობას გიხდი, რომ ამერიკული ოცნება იმდენად შერყვენი და დაამაზინეს, რომ მისგან ცარიელი ტყუილიდა დატოვე.

მადლობას გიხდი კუ კლუქს კლანისთვის.

მადლობას გიხდი სულგრძელი პოლიციისთვის, რომელიც კლავს ზანგებს.

მადლობას გიხდი თავმდაბლი მანდილოსნებისათვის, გესლიანი სახეებით რომ მიემართებიან ტაძარში.

მადლობას გიხდი შექმნილი შიდსის ვირუსისათვის.

მადლობას გიხდი აკრძალვებისთვის და ომისთვის, ნარკოტიკებს რომ გამოუცხადე.

მადლობას გიხდი ქვეყნისათვის, სადაც ყველა შენს საქმეში ჰყოფს ცხვირს.

მადლობას გიხდი ჩამშვები ერისთვის.

დიახ, მადლობას გიხდი ყველა მოგონებისათვის.

მოდი, გავიხსენოთ შენი ბინდური საქმეები — შენ ყოველთვის აბეზარი და მოსაწყენი იყავი.

მადლობას გიხდი ადამიანთა უდიდესი ოცნებების უდიდესი დალატისთვის.

თარგმანი სალომე გაისურაძე

ლიტერატურული გაზეთი

საქართველოს კულტურის,
სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო
საქართველოს მთავრობის სახლი

რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე ური შერაზადიშვილი
უურნალისტი თამარ უურული

მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com

ISSN 2346-7940

